THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 2, 1980 NR. 205

Iš „Aušros" nr. 19 (59)

Iš partizaninio judėjimo Lietuvoje

Į stribų eiles stojo tik labai menkos moralės žmonės, dažniausiai vagys, girtuokliai, chuliganai ir tinginiai.

(Tęsinys)

Po daugelio raginimų ir gaudynių visvien niekas į rusų kariuomenę nėjo. Tada valdžia buvo priversta pranešti apie tai Maskvai. Stalinas, gavęs tokį nemalonų pranešimą, tuojaus įsakė kariuomenės daliniams suruošti baudžiamąją ekspediciją į Lietuvos miškus. 1945 m. vasario mėn. po Lietuvos miškus pasipylė dideli rusų kariuomenės daliniai. Jie „šukavo" miškus. Partizanai stojo į nelygią, bet garbingą kovą. Daug žuvo, bet nė vienas gyvas rusams nepasidavė.

"Atidarius balsavimų urnas paaiškėjo, kad rinkimai sužlugę. Tada buvo duotas sekretoriams nurodymas biuletenių neskaičiuoti, o į protokolus rašyti balsavusių tiek, kiek yra sąrašuose rinkėjų, kad būtų balsavimas šimtaprocentinis... Taigi taip buvo "išrinkta" pirmoji Lietuvos Aukščiausioji Taryba".

Kiekvienas vadovavosi šūkiu: „Tėvynė arba mirtis!"

Po tos kariuomenės operacijos partizanų liko dar daug. Liko gyvas ir Kalpokas. Kai bolševikų kariuomenės daliniai iš miškų pasitraukė, vadas, susisiekęs su valsčių partizanų vadais, davė nurodymą žiemą partizanams apsigyventi pas gyventojus kaime nedidelėmis grupėmis po 3—4 žmones. Gyventojai mielai juos priėmė, maitino ir globojo iki pavasario. Atėjus pavasariui, partizanai vėl išėjo į miškus ir tęsė kovą.

Žiemą partizanai didelės veiklos išvystyti negalėjo. Reguliariai išeidavo jų leidžiamas laikraštis „Į Laisvę!" Bolševikinė valdžia džiūgavo, kad per žiemą buvo ramu, bet pavasarį visos Lietuvos teritorijoje partizanai atnaujino savo veiklą.

Bolševikai valsčių centruose suorganizavo savisaugos būrius po 10—15 vyrų, kuriuos žmonės vadino stribais.. Į šiuos būrius stojo labai menkos moralės žmonės, dažniausiai vagys, girtuokliai, chuliganai ir tinginiai. Jų tikslas — kovoti prieš partizanus. Bet stribai nebuvo pajėgūs kovoti prieš partizanus. Jie slankiodavo naktimis po kaimus, gąsdindavo gyventojus, vagiliaudavo ir net plėšikaudavo. (Šį faktą patvirtina ir filmas „Laiptai į dangų).

1946 m. vasarą Panemunio valsčiaus stribai siautėjo Suvainiškio apylinkėse. Nakties metu užėję į vieną sodybą, rado vadą Kalpoką, kuris buvo anksčiau atėjęs ir laukė ryšininkų. Vadas, pamatęs ateinant būrį stribų, greitai persirengė kunigo rūbais, šeimininkė gulė į lovą, atseit — kunigas atvykę pas ligonę. Stribai, įėję į vidų ir pamatę, kad „kunigas" parimęs prie „ligonės" išėjo.

Partizanai visokiais būdais kliudė bolševikams įgyvendinti savo programą Lietuvoje.

1945 m. pavasarį rusų valdžia savo teritorijoje ir okupuotuose kraštuose išleido karo paskolos lakštus. Jų platintojais buvo skiriami daugiausia mokytojai. Kalpoko nurodymu valsčių partizanų vadams reikėjo paimti surinktus iš lakštų platintojų pinigus bei parašyti pakvitavimus, kad lakštų platintojai nenukentėtų nuo bolševikų. Jei platintojai geruoju neatiduos pinigų, pavartoti ginklą. Partizanams pareikalavus atiduoti pinigus jų pragyvenimo fondui, lakštų platintojai mielai juos atiduodavo. Tik vienas lakštų platintojas (Variakojis iš Čedasų) pasipriešino ir buvo nukautas.

1946 m. žiemą bolševikai suruošė rinkimus į Aukščiausiąją Tarybą. Jie iš anksto tikėjosi, kad rinkimai ramiai nepraeis. Į rinkimines apylinkes prie būstinių pristatė rusų kariuomenės būrius, kad partizanai nesunaikintų dokumentų. Partizanai net negalvojo užpuldinėti tas būstines, nes žinojo, kad žmonės ir taip neis balsuoti. Rinkimų dieną į rinkimines būstines iki pavakario atėjo labai mažai žmonių. Tada bolševikai „balsus" išvežiojo gyventojams į namus. Čia kaip tik išvežiotojus ir pasitiko partizanai. Jie žmonėms nedarė nieko, tik atimdavo rinkiminius biuletenius ir juos sunaikindavo. Kai apie tai sužinojo apskričių centrai, jie nenustebo, o davė griežtus įsakymus valsčių vadovams, kad balsavimo rezultatai vis vien būtų 100 proc. Rinkiminių apylinkių sekretoriais buvo skiriami mokytojai. Atidarius balsavimo urnas paaiškėjo, kad rinkimai sužlugę. Tada buvo duotas sekretoriams nurodymas biuletenių neskaičiuoti, o į protokolus rašyti balsavusių tiek, kiek yra sąrašuose rinkėjų, kad būtų balsavimas šimtaprocentinis... Taigi taip buvo „išrinkta" pirmoji Lietuvos Aukščiausioji Taryba.

(Bus daugiau)

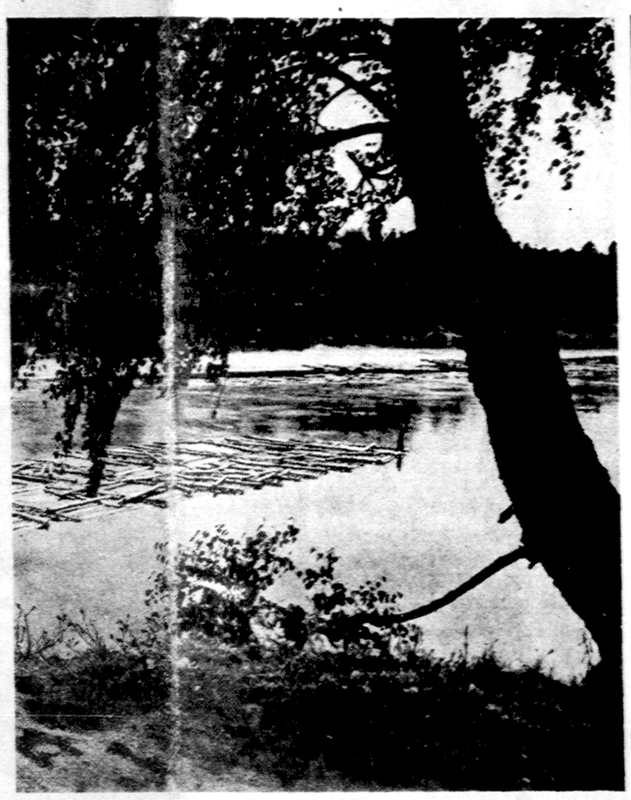

Sieliai plaukia Nemunu. (Prieškarinė nuotrauka)

Apie sovietų laivyno manevrus

Briuselis. — NATO jūrų pajėgų vadovybė stebėjo didelius, tuo pačiu laiku dvejus rusų karo laivyno manevrus. Viena dalis manevrų vyko Šiaurės jūroje, antra — Baltijoj. Manevrus tenka vertinti užpuolimu Norvegijos ir smūgiu Atlanto vandenyne, kad konflikto atveju galėtų nutraukti Vakarų susisiekimą jūromis.

Amfibijų pajėgų manevrus Baltijos jūroje galima palyginti Pietų Norvegijos ar Danijos užpuolimui. Manevrai vyko Dancigo įlankoje ir į šiaurę iki Klaipėdos. Lėktuvnešis "Leningrad" sugrįžo iš manevrų Šiaurės jūroje į Baltiją ir prisijungė prie tų manevrų. Desanto iškėlimą palaikė kreiseriai, naikintojai ir didelis Backfire bombonešių skaičius.

NATO ekspertai pabrėžia patirtą faktą, kad Sovietų Sąjunga vis labiau pratinasi iškelti desantus. Manevruose dalyvavo Sov. Sąjungos, Lenkijos ir Rytų Vokietijos karo laivynai. t.

— Londono "Times" žurnalistų streikas baigėsi, kai buvo susitartas atlyginimo pakėlimas 27 proc. per 18 mėnesių.

— State Farm draudimo kompanija nuo spalio 8 automobilių draudimo mokesčius Illinojuje sumažino 2.2 proc.

Atviras Sacharovo laiškas Brežnevui

Maskva. —Sovietų ištremtas į Gorkio miestą mokslininkas Andrejus Sacharovas paskelbė už sienio korespondentams atvirą laišką Leonidui Brežnevui. Laišką iš Gorkio į Maskvą atvežė Sacharovo žmona Yelena.

Sacharovas dar kartą pasmerkia sovietų invaziją Afganistane ir duoda patarimus, kaip tą "baisią klaidą" atitaisyti. Jo nuomone, reikėtų paskelbti karo paliaubas, išvežti sovietų kariuomenę ir pavesti priežiūrą Jungtinių Tautų kariuomenei. Afganistano taiką ir neutralumą garantuotų JT Saugumo taryba ir Afganistano kaimynai. Sovietų Sąjunga turėtų priimti politinius pabėgėlius iš Afganistano ir turėtų suteikti ekonominę paramą. Afganistane reikėtų pravesti tarptautinės komisijos prižiūrimus demokratinius rinkimus, rašo Sacharovas.

Tame laiške autorius ragina Brežnevą paskelbti amnestiją politiniams kaliniams. Afganistano puolimas pagadino Rytų —Vakarų santykius, sustabdė SALT sutarties ratifikavimą ir paskatino valstybes didinti lėšas ginklams, rašo Sacharovas.

Išsaugojo kapitalinį veikalą

Ottawa. — Latvių tautinės sąjungos Kanadoje valdyba nutarė išleisti naują laidą nepriklausomos Latvijos laikais Žemės ūkio valdybos 1940 išleistą ir agronomo V. Grinejo redaguotą kapitalinį veikalą — "Latvijos žemė, ūkininkai ir jų darbai". Sovietų Sąjunga, okupavusi Latviją 1940, šį vertingą veikalą sudegino, nespėjus jam patekti į rinką.

Kaip dabar žinoma, paslapčiomis buvo išgelbėti nuo sunaikinimo tik du egzemplioriai, iš kurių vieną Janis Petersons dabar įteikė Latvių sąjungai Kanadoje.

Ši knyga gausiai iliustruota, didelio formato, 600 puslapių. t.

— Prezidentas Carteris federaliniams darbininkams ir tarnautojams leido pakelti atlyginimus 9.1 proc. Jeigu Kongresas neatmes, pakėlimas įsigalios nuo spalio 1 d.

Dar apie streiką Lenkijoj

Gdanskas. — Šeštadienį iš Lenkijos buvo tokios žinios: streikuojančių darbininkų ir valdžios atstovų susitarimas beveik pasiektas. Kliūtys buvo laisvų unijų steigimas. Lech Walesa, darbininkų vadas, minėjo, kad susitarimo formulė pasiekta 90 procentų. Toji formulė turėjo būti patvirtinta partijos. Kiekvienu atveju buvo neišvengiama pripažinti, kad komunistų partijos vaidmuo yra reikšmingiausias. Nebus galima išvengti ir partijos kišimosi į unijų veiklą.

Walesa, kalbėdamas 500 delegatų iš įvairių įmonių, sakė, kad reikia turėti vilčių, tik jis negali garantuoti, jog tai, kas bus susitarta, kieno nors nebus sugriauta. Reikia suprasti, kad ne vien nuo Lenkijos kom. partijos priklauso, yra ir pašalinių veiksnių.

Partija labiausiai bijo, kad neįsijungtų į streiką 20,000 Silezijos angliakasių. Anglis yra svarbiausias energijos šaltinis ir daug jos eksportuojama. Angliakasių atstovai taip pat lankosi streiko centre, Gdanske ir tariasi su uostų darbininkų vadais. Milicija ir kariai laiko apsupę kasyklų rajonus ir pašalinių asmenų neįleidžia.

Britanijoj apie Lietuvą

Londonas. — Kestono kolegijos, Didžiojoje Britanijoje, leidžiamas žurnalas „Religion in Communist Lands" paskutiniame numeryje vėl atspausdino nemažai dokumentinės medžiagos apie Lietuvą. Skelbiamų dokumentų tarpe yra į anglų kalbą išversti Tikinčiųjų teisėm ginti katalikų komiteto raštai prieš vadinamus Religinių susivienijimų nuostatus ir Lietuvos vyskupam bei vyskupijų valdytojam tikėjimo laisvės gynybos reikalu, be to, pateikiamas pareiškimas, kurį 877 Kybartų parapijos tikintieji pasiuntė Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretoriui Griškevičiui, gindami nuo ateistų puolimų kunigus Tamkevičių ir Svarinską, taip pat minimi „Lietuvos katalikų Bažnyčios kronikos" 38 ir 39 numeriai, supažindinama su jų turiniu.

Kestono kolegijos žurnalas informacinę medžiagą apie Lietuvą pailiustruoja keliomis nuo traukomis: — kunigai Kauneckas, Zdebskis, Svarinskas, Tamkevičius ir Vėlavičius apsivilkę Mišių rūbais. vyrų eisena į Kryžių kalną, pažymint, jog šis kalnas yra tapęs lietuvių tautinės ištikimybės ir krikščioniškojo tikėjimo simboliu. Trečioje nuotraukoje vaizduojamos kunigo Garučko laidotuvės, pastebint, jog laidotuvėse dalyvavo daug tautiniais drabužiais pasipuošiusių jaunų žmonių; o ketvirtoje vaizduojami liturginiais drabužiais apsivilkę vyskupai tremtiniai Steponavičius ir Sladkevičius drauge su pamokslą sakančiu kunigu Svarinsku.

Susirgimai malarija

Atlanta. — Užkrečiamų ligų kontrolės centras praneša, kad per pirmą pusmetį malarija susirgimų Amerikoj buvo 566. Pernai tuo pačiu metu ta liga susirgo tik 165. Susergama nuo tam tikrų uodų įkandimo. Daugiausia serga neseniai atvykę į šį kraštą.

— Du jauni amerikiečiai alpinistai Grand Teton kalnuose buvo įstrigę penkias dienas, negalėdami nulipti. Juos išgelbėjo Nacionalinio parko prižiūrėtojai helikopterių pagalba.

Somalijos skundas prieš Etiopiją

New Yorkas. — Somalija Jungtinėms Tautoms įteikė skundą prieš Etiopiją, ją apkaltino invazija. Etiopija ginasi ir neigia, bet Somalija nuvežė į pasienį Amerikos laikraštininkus ir parodė užmuštuosius ir numuštą Etiopijos MIG-23 lėktuvą virš Arabsiyo miesto.

Irakui lėktuvų neparduos

Washingtonas. — Valstybės departamentas nusilenkė Kongreso spaudimui ir Irakui lėktuvų neparduos. Irakas norėjo pirkti penkis Boeing transportinius lėktuvus. Neparduoda, nes Irakas remia teroristus Vakarų Berlyne, Vienoje ir kitur.

Paskola, ne kyšis

Washingtonas. — Libijos misijos Washingtone atstovas Ali Houderi patvirtino, kad Billy Carteriui duoti 220,000 dolerių buvo tik paskola, ir jie duos likusius 280,000 dol. Toji paskola Billy nieku neįpareigoja.

Laiškas keliavo 269 metus

Stockholmas. — Dabar, kai dažnai nusiskundžiame paštu, jis visgi įvairiuose vietose parodo savo rūpestingą pasitarnavimą, dėl kurio tenka net stebėtis. Taip Merkštos miestelyje prie prie Stockholmo, Švedijoje, gautas dabar laiškas, kuris iš Turkijos paštu keliavo 269 metus! Laiško adresatas prieš 250 metus yra miręs.

Laišką parašęs vienas Švedijos karaliaus Karolio XII kareivis 1711 metais lapkričio 1 dieną. Jis norėjęs savo seseriai pranešti, kaip jis jaučiasi karaliaus žygyje Turkijoje. Tuomet Europoje tęsėsi įvairūs karai, Švedija pati kariavusi su Danija, tat laiškas atėjęs tik iki Kopenhagos, patekęs į archyvą, ir jį tik dabar atradęs vienas archyvaras. Paštas pagaliau galėjęs savo užduotį atlikti.

KALENDORIUS

Rugsėjo 2: Antoninas, Kalista, Protenis, Tugaudė.

Rugsėjo 3: Gregorijus, Bronislava, Sirputis, Mirga.

Saulė teka 6:16, leidžias 7:24.

ORAS

Dalinai debesuota, kiek vėsiau, galimas trumpas lietus, apie 75 laipsniai.

Vokiečiai laukia Jono Pauliaus II

Bonna. — Vokiečiai su dideliu džiaugsmu sutiko žinią, kad Jonas Paulius II lapkričio mėnesį aplankys Vakarų Vokietiją. Pasitenkinimą išreiškė tiek katalikų, tiek evangelikų Bažnyčių atstovai ir įvairūs politiniai veikėjai, kurie iškėlė istorinę šio vizito reikšmę. Vizitas užsitęs penkias dienas, lapkričio 15—19 d.d. Popiežius aplankys septynis miestus. „Esu tikras, pažymėjo Vokietijos vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Hoeffner, kad visi Vakarų Vokietijos gyventojai nuoširdžiai sutiks Šventąjį Tėvą, išreikšdami jam savo meilę ir pagarbą". Miuncheno arkivyskupas kard. Ratzinger priminė, jog tai bus pirmas popiežiaus vizitas Bavarijoje po dviejų šimtmečių, kai čia 1782 lankėsi Pijus VII. Krikščionių demokratų partijos lyderis Helmut Kohl, pareiškė, jog popiežiaus apsilankymas turi priminti vokiečiams jų svarbius uždavinius šiuolaikinės Bažnyčios dvasinėje ir socialinėje misijoje. „Be krikščioniškojo tikėjimo", pažymėjo, „negalima kurti nei tikros taikos, nei teisingumo".

Teheranas. — Nežiūrint Amnesty International prašymo baigti su egzekucijom, Irane vėl buvo sušaudyti 25 žmonės.

Įkaitus teisti būtų nepatogu

Teheranas. — Irano prezidentas Bani-Sadr priešinasi sumanymui teisti Amerikos įkaitus. Kalbėdamasis su prancūzų laikraštininkais, minėjo, kad toks teismas bus paskatinimu Amerikai imtis kariniės avantiūros. Ayatola Khomeini įkaitų likimą paliko spręsti parlamentui, o tas nesiskubina ir bent nieko nedarys iki Amerikos prezidentinių rinkimų.

Norėjo patekti į Ameriką

Lima. — 160 kubiečių buvo įsibrovę į keleivinį lėktuvą, numatytą skristi į Californiją, paėmė 15 keleivių įkaitais, reikalavo skristi į Miami. Po 23 valandų nieko nepešę pasidavė Perų policijai. Amerika tokių keleivių įsileisti nenorėjo ir juos vadino paprastais oro piratais. Buvo tai pirmas atsitikimas, kad oro piratai norėjo lėktuvą nukreipti į Ameriką.

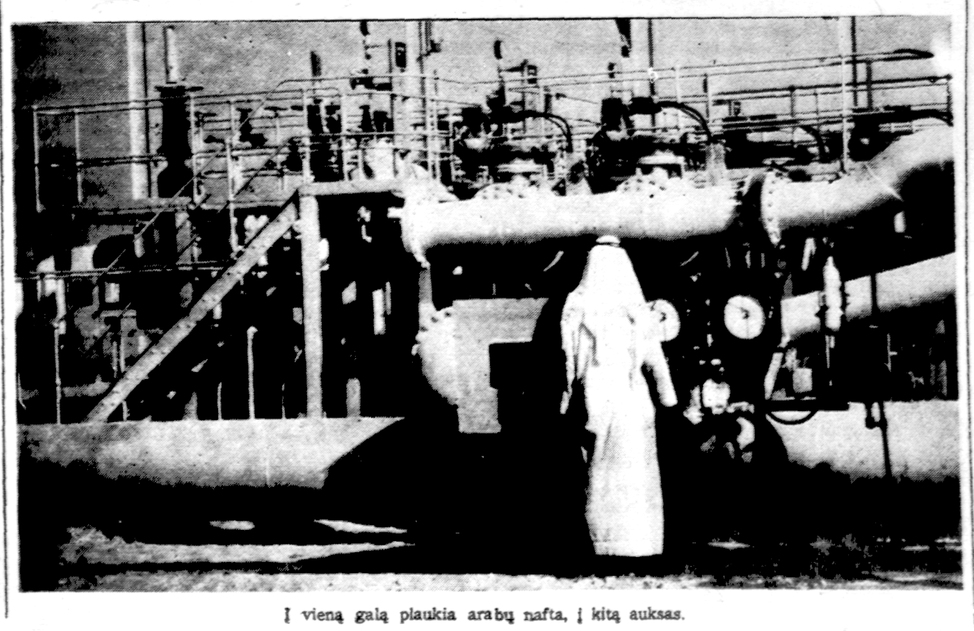

Į vieną galą plaukia arabų nafta, į kitą auksas.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

VĖŽIO KALBOS BOJIMAS – MIRTINOS NELAIMĖS IŠVENGIMAS

Toliau klausykimės vėžio kalbos ir atsakančiai tvarkykimės - tik tada išvengsime ankstybos mirties.

Mediciniškas raginimas

Mes vis dar apsileidžiame sveikatos reikaluose. Ypač vėžį mes tik tada gydomės, kai jau jis esti sunkiai pagydomas, ar visai negalima pagydyti. Tada ne tik ligonis, bet ir jo artimieji apturi išvengtinus didelius nemalonumus. Už tai dabar reikia kiekvienam keisti liguistą gyvenimo vagą sveikesne. Tada mes imsime ne tik tik su prasidėjusiu vėžiu anksti tvarkytis, bet ir imsime vengti tokio elgesio, kuris tą vėžį prišaukia į mūsų kūną.

Iki šiol žmonės taip susigyveno su nesveikais įpročiais, kad juos ryžtasi keisti sveikesniais tik prieš pačią mirtį. Tada, žinoma, nesti sutrukdoma vėžio pragaištinga veikla. Duokim tą mūsų rūkymą tabako. Rūkorius meta rūkęs tik tada, kai vėžys ima rėplioti po jo plaučius, ar kai vėžys užkemša rūkoriaus stemplę ir dėl to nelaimingasis negali nuryti maisto.

Visi žinokime, kad tada joks gydymas pacientui jokio gėrio neatneša. Išeina, kad nesveikų įpročių užlaikymas yra tikra savižudystė. Už tai, jei mes nusiteikiame toliau nebūti savižudžiais, meskime liguistus įpročius ir ryžkimės boti vėžio kalbos, kai vėžys prakalba įvairiais negerumais, patekęs į mūsų kūną. Dabar susipažinsime su tolimesne vėžio kalba. Štai tie pirmieji vėžio apsireiškimai, jam patekus į mūsų kūną.

Krūties vėžys

Kiekviena moteris gali save apsaugoti nuo pavėluoto vėžio krūtyje gydymo. Paprastas, bet gyvybiniai svarbus yra pačios moters savų krūtų apčiupinėjimas. Kiekvieną kartą kada moteris maudosi, tegul lengvai apčiupinėja abi savas krūtis. Jei guzelį ar sustorėjimą moteris pračiuops - tegul nedelsdama parodo jį savam gydytojui. Greičiausia, tai nebus vėžys, bet tik gydytojas gali pasakyti, kokios kilmės tas guzelis ar sustorėjimas krūtyje randas.

Vėžinis guzelis vadinamas blogybiniu , (malignant), kai tuo tarpu ne vėžinis guzelis vadinamas gėrybiniu (benign). Anksti susekus ir tuojau pradėjus gydyti krūties vėžį, išgelbėjama moteris nuo ankstybos mirties. Kai anksti krūties vėžys surandamas - tai net 85 iš šimto gydytų moteriškių, dar esti gyvos ir be vėžio ženklų po penkių metų.

Gydytojai daro įvairius krūties peršvietimus (mammography ir thermography) susekimui krūties vėžio ankstyboje stadijoje. Išpiautas guzelis tiriamas mikroskopiškai. Jei pasirodo vėžio ženklų, tada chirurgas prašalina krūtį ir paskiria atsakantį po operacijos gydymą.

Skrandžio vėžys

Pirmieji skrandyje atsiradusio vėžio ženklai yra sutrikęs virškinimas, tai yra pūtimas, nevalga — ypač mėsiško valgio nenoras valgyti, spaudimas bei skausmas ties duobute, atsirūgimas, lengvas piktinimas, riemens ėdimas... Visas tas negerumas vienu žodžiu čia vadinamas Indigestion. Tai modernaus gyvenimo nusiskundimas. Nuo daugelio negerovių jis gali atsirasti. Net visai vėžio neturėdamas žmogus tokį neviršinimą gali gauti.

Turėdamas tokius negerumus žmogus turi kreiptis pas gydytoją nuodugniam virškinimo kanalo ištyrimui. Dabar netiriama skrandžio rūgštis taip, kaip anksčiau kad tirdavo, nes turima dabar geresni tyrimo aparatai. Be skrandžio peršvietimo, dabar daroma skrandžio apžiūrėjimas su šviesos vamzdeliu - gastroskopu. Daugeliui lietuvių toks skrandžio tyrimas yra naujas dalykas, todėl jie pasakoja įvairiausias paskalas apie baisumą tokio tyrimo. Tuo tarpu net kelių savaičių vaikams toks tyrimas atliekamas be jokios žalos vaikui. Todėl nereikia pasiduoti pasakoriams ir atsisakyti taip naudingo ir svarbaus tyrimo - gastroskopijos. Tas tyrimas talkina skrandžio peršvietimui. Kartais peršvečiant skrandį neaišku lieka, kas tame skrandyje daros. Tada gastroskopija išaiškina dalyką. Šiandien mes negalime gydytis pereito šimtmečio priemonėmis ir būdais. Skrandyje esanti žaizda turi būti tiriama, ar ji nėra vėžiška. Tam reikalui dalis tos žaizdos apžiūrima mikroskopiškai, pirm nugnybus gabalėlį jos (biopsy). Dvylikpirštėje žarnoje žaizdos mikroskopiškai netiriamos, nes jos nevirsta vėžiškomis.

Stemplės vėžys

Jei pradedi turėti sunkumų su nurijimu, kreipkis pas gydytoją ištyrimui burnos ir stemplės - ar ten nepradeda vėžys sukti sau lizdą. Ypač rūkoriai turėtų tuojau leistis ištyrimui su šviesos vamzdeliu - tokiu kaip ir skrandis tiriamas. Dabar nėra tos savaitės, kad apskrities ligoninėje Chicagoje neateitų tokiam tyrimui bent keli rūkoriai, nusiskundžiantieji sunkumu ryti. Randamas jau gerokai pavėluotas stemplės vėžys. Gaila žiūrint į pusamžį vyrą bei tokią moterį pradėjusius rūkyti jaunuolio amžiuje, o dabar vos virš 40 metų sulaukus jau turinčius juos į kapus per anksti varantį stemplėje vėžį. Diagnozė nustatoma nesunkiai, bet pagalba čia, tiesą sakant, yra negalima, nors ir kažin kaip sudėtingas operacijas darytum bei kažin kaip tokius ligonis spinduliais švitintum.

Jaunuolius negalima atpratinti nuo nesveiko įpročio gasdinimu. Juos reikia įpratinti į sveiką gyvenimą sveikai besielgiant suaugusiems. Taip reikia elgtis tikriems dvasiškiams; nustokite bauginti žmones pragaru: jie neboja tokio bauginimo, jei jų asmenybės nesti sužmoginamos — jei jų jausmai nesti subrandinami į žmoniškai elgtis pajėgiančio asmens jausmus. Ypač tokiais bauginimais dabar užsiima visokie religiniai pelnagaudžiai, čia jie tokie vadinami religinio kulto pamišėliais (religious cult crazies). Nelaimė, kad ir lietuvių tarpe turime tinginių, save pamokslininkais pasiskelbusių ir lengvatikius gąsdinančių pragaro laiptais bei mulkinančių atsinaujinimo išmonėmis, kai tikrumoje vien pasipelnymas iš nesiorientuojančiųjų kišenių tokiems "kreizėms" terūpi.

Už tai gelbėjimasis iš stemplės vėžio yra mano ir tamstos sveikas elgimsis. Taip suaugusieji besielgdami skatina jaunuolius nuo mažens į sveiką gyvenimą savu pavyzdžiu. Kito kelio į apsaugą nuo blogų įpročių nėra. Man ir tamstai reikia imti save nagan ir per savą pavyzdį traukti jaunimą iš vėžio glėbio per rūkalus į tą glėbį jiems patenkant.

Gerklės vėžys

Gerklės vėžį (cancer of the larynx) turintieji gali labai gerai jo atsikratyti, jei laiku toks vėžys pradedamas gydyti. Dažnai gerklės vėžys susekamas anksti, kada jis dar nesti didelis ir išplitęs. Tada jis lengvai pagydomas esti. Tada ir balso stygos esti apsaugomos.

Svarbiausias ir dažniausias gerklės vėžio ženklas yra užsitęsęs balso užkimimas. Dar gali gautis skausmas kakle, sunkumas ryti ir kamuolio jausmas burnoje. Gerklės vėžio pradžioje visi nusis kundimai dažnai esti menki. Už tai pacientas apsirinka: jis kaltina slogavimą, rūkymą, bet ne prasidėjusį vėžį.

Daugelis pacientų galėtų būti išgelbėti nuo perankstybos mirties, jei jie paklausytų savo kūno jiems siunčiamų prasidėjusio vėžio ženklų ir nedelsdami tartųsi su gydytoju. Deja, taip elgtis pajėgia tik asmenybe normaliai išaugyti ir pakankamai apsišvietę asmenys. Todėl mano ir tamstos svarbiausias darbas yra sutvarkymas savo asmenybės - savų nusiteikimų. Tada mes geriau pajėgsime saugotis visokių negalių, įskaitant ir gerklės bei plaučių vėžį. Mes turime tapti galvojančiais asmenimis — kitaip visi mes be laiko pražūsime.

Paučių vėžys

Pirmieji plaučių vėžio ženklai įvairuoja priklausomai nuo vietos plaučiuose, kur vėžys sau lizdą susuka. Jei jis prasideda bronchuose, netrunka jis susiaurinti bronchą ir apsunkinti oro patekimą į plaučius. Tada bronchai susijaudina ir pacientas ima kosyti. Skrepliuose gali atsirasti kraujo. Tada gali būti anksti vėžys susektas.

Vienok, plaučių vėžys gali atsirasti bet kurioje plaučių vietoje. Tada nesti kosulio, o vėžys atrandamas atsitiktinai padarius plaučių nuotrauką dėl kito reikalo. Toks vėžys jau esti ganėtinai išsiplėtęs —tada tik jis matosi ant X-Ray nuotraukos. Taip pat jau vėlybas vėžio plaučiuose susekimas esti tais atvejais, kai žmogus ima jausti skausmas krūtinėje ir jam ima kvapo trūkti.

Nelaimė, kad pačioje pradžioje plaučių vėžys yra tyli - jokio ženklo neduodanti liga. Ankstyboje stadijoje plaučių vėžys nesukelia jokio nusiskundimo. Tokioje stadijoje plaučių vėžys dažnai negali būti susektas net gydytojui nuodugniai žmogų ištiriant ir nuotrauką plaučių padarant. Čia ir yra priežastis dėl ko plaučių vėžio giltinė taip piaute piauna savo aukas, daugiausia pasirinkdama juos iš rūkorių tarpo. Daugiausia tokios plaučių vėžio aukos pradžioje nekosti. Tik retkarčiais ankstybas plaučiuose vėžys pasireiškia kosuliu. Todėl žmogus pradėjęs nesiliaunančiai kosyti, turi būti nuodugniai ištiriamas dėl galimo plaučiuose vėžio atsiradimo. Išeina, kad kiekvienas rūkorius ar rūkorė turi dažnai ir periodiškai tikrinti savus plaučius pas gydytoją.

Dabar kiekvienam bus aišku, kad rūkymas yra prišaukimas vėžio į plaučius. Nors ir nerūkoriai gali kartais gauti plaučių vėžį, bet jis labai retai nerūkorius aplanko. Už tai geriausias gydymasis nuo plaučių vėžio yra nepradėjimas rūkyti, o rūkant - nedelsiant metimas rūkius.

Sunku rūkoriui skirtis su cigarete

Sunku mesti rūkius kiekvienam, už tai dėkime visas pastangas visi suaugusieji numetimui cigaretės. Ypač atsakingas vietas užimantieji: mokytojai, dvasiškiai, sporto vadovai, jaunimo patarėjai, tėvai turi nepalytėti tabako, arba atsisakyti atsakingos vietos. Pavyzdys tai gyvas paveikslas — jis vertesnis už tūkstančius žodžių. Jei tu, įvairiopas vadove, negali nutraukti savos bičiulystės su cigarete, tu geriau pranyk iš jaunuolio akių. Taip elgdamasis tu padarysi jaunuoliui didžiausią paslaugą: apsaugosi jį nuo ankstybą mirtį jaunam žmogui nešančio plaučių vėžio.

Visi auklėtojai, žydišku pavyzdžiu ūgdykime savą prieauglį pirmiausia tikrais žmonėmis, o tik po to lietuviais bei krikščionimis. Tik taip išauklėtas žmogus pamėgs naudingą užsiėmimą — jis bus alergiškas visokiam blogiui, įskaitant ir rūkymą, dabar taip gausiai ir skubiai žudantį jauną mūsiškį.

Išvada. Taigi, sustiprėdami

(Nukelta į 4 psl.)

Gail, sesuo Jere ir miškininkas Jonas Žebrauskai Sodybos pažmonyje seka gydytojo pranešimą apie vasarinius sveikatos reikalus.

Nuotr. M. Nagio

Vieni kalba, kiti klauso Sodybos pažmonyje ir taip stiprina savo kūno ir nusiteikimų sveikatą. Kairėje A. Mickus, Antanas Kevėža ir Zenonas Šukys.

Nuotr. M. Nagio

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $38.00. Foreign countries $40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$40.00	$22.00	$15.00
Kanadoje ..... U.S.A	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	——

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4:00 val. p.p. iki 5:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef. 434-2413
1490 A M.
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

VISI KVIEČIAMI

Kaip kiekvieną rudenį, taip ir šiemet, šeštadienį, rugsėjo 6 d., rengiu subatvakarį lietuvybę jaunime paremti. Tai įvyks 89 Spindle Hill Road, Wolcott, CT 06716.

Ruošiu mūsų tėvų atminimui. Šiais metais dar paminėsime mūsų tėvo advokato Kazimiero Venclausko 100 metų sukaktį.

Jei kas turėtų atsiminimų apie tėvą ar motiną žodžiu ar raštu, iš anksto sakau "ačiū"!

Danutė Venclauskaitė

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoros, MIC. knygoje:

"MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE"

Knyga yra tik teologinė, ji dėl jdomių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besidominčiam Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato, 440 psl. — kaina $3.00. Galima ją įsigyti "Drauge".

RADIJO PROGRAMA

★

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoj Anglijoj iš Stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių, pasaulinių žinių santrauką ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western — GR 6-5100

AMBER

The Golden Gem of the Ages

By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atžymėjimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL—VAZNELIŲ krautuvės rinkinio. Daktarė gintaro reikalu lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 290 pusl. kieti viršeliai.

Published by VA NOSTRAND REINHOLD Company, New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu $28.10. Illinois gyventojai dar prideda $1.62 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
Telef. — 337-1285
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisas:
700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.; pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9: antrad. ir penkt. 10-4: šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K Š A
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS.
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Tel. 282-4422, 372-5322, 296-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2—7) šeštadieniais pagal susitarimą.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Mes patys

STIPRINAME SAVO PRIEŠĄ

"Amerika negali ignoruoti fakto, kad Sovietų Sąjunga yra karinė stovykla, kur viskas tarnauja kariniam — politiniam tikslui. Mes turime liautis rėmę tuos jų tikslus, klaidingai suprastais prekybiniais išskaičiavimais". Kai taip sako kuris mūsų, ištrūkęs iš bolševikinio pasaulio, tai nieko naujo. Daug kam atrodo, jog kitaip ir negalima kalbėti. Anie cituojami žodžiai paimti iš rugpjūčio mėnesio plačiausiai skaitomo ir labiausiai respektuojamo „Readers Digest" žurnalo. Jo tiražas apie 30 milijonų, šalia anglų kalba laidos, verčiamas į 14 didžiųjų pasaulio kalbų. Šviesesni protai laikas nuo laiko prabyla ir apeliuoja į laisvojo pasaulio sąžinę ir pasiūlo receptus sulaikyti raudonąjį tvaną. Deja, trumparegiai pasaulio vyrai gyvena su šia diena, rūpinasi pirmiausia prekyba ir nieko negalvodami stengiasi patenkinti slapčiausius komunizmo troškimus.

Šio žurnalo Washingtono biuro vyr. redaktorius Ralph Kinney Bennett rašo, kad kiekvieną sykį, kai sovietai bando naują balistinę raketą, jiems padeda Amerikos technologija. Visi mūsų išradimai, pradedant sudėtingu raketos mechanizmu, baigiant smulkiausiomis preciziškomis dalelytėmis, reikalingoms pasiekti didžiausią taiklumą, remiasi Amerikos brėžiniais ir patentais. Afganistano keliais rieda sovietų sunkvežimiai, kurių jie be Amerikos pagalbos nebūtų turėję. Jų tankų patrankėlės operuoja mūsų kompiuteriais. Tas pats ir su artilerijos užtaisais.

*

Maždaug prieš dešimt metų buvo pradėta kalbėti apie detantę. Tas žodis daug kam buvo įkvėpimu ir paskatinimu pradėti didesnę prekybą su rusais. Rezultatas: sovietai karo mašiną sustiprino ir išplėtė daug greičiau negu buvo manyta. Tam reikalui, palyginus su Amerika, per tą patį laiką rusai išleido 150 bilijonų dolerių daugiau. Pikčiausia ir nedovanotina, kad to nepaprasto apsiginklavimo didžiausi pagalbininkai buvo Amerika ir Vakarai. Per tuos metus sovietai savo piliečių aprūpinimui dėmesio skyrė dar mažiau, o 15 procentų visos gamybos atidavė ginklavimosi reikalams. Amerika tam teskiria 5 procentus. Prekybininkai džiaugėsi pelninga prekyba, o mūsų technologija padėjo Maskvai sukonstruoti keturias tarpkontinentines raketas (mus pačius sunaikinti), tris raketas iš povandeninių laivų, keturias klases povandeninių laivų ir keturius naujus lėktuvus naikintuvus — bombonešius. Taip buvo anksčiau, yra ir dabar. Net ir po prezidento paskelbto boikoto, po Afganistano, reikalai nepasikeitė. Tūkstančiai visokių rūšių "nekarinių" medžiagų plaukia į Sov. Sąjungą ir dabar. Sen. Henry Jackson, kuris truputį daugiau mato nei daugelis, pasipiktinęs pasakė, jog Baltiesiems rūmams ir dabar neatrodo, kad prekyboj su rusais būtų kas bloga. Iliuzijos apie detantę ir lengvai duodamos licensijos mūsų krašto saugumą pastatė į didelį pavojų.

*

Straipsnio autorius mini porą faktų: sovietai panoro visą savo armiją, 5.5 milijono vyrų aprūpinti greito pervežimo priemonėmis. 1968 metais invazijai į Čekoslovakiją dar buvo naudojami paprasti miestų susisiekimo autobusai. Tai labai nepatogu. Reikia sunkvežimių, o jų gamybai jie neturi nei priemonių, nei patyrimo. Šiandien prie Maskvos ir Kama upės stovi du didžiausi pasauly sunkvežimiams statyti kompleksai. Į juos buvo sudėta Vakarų technologija, kompiuteriai ir lazerių sistema, naudojama didžiausiam preciziškumui. Fabrikuose veikia ir Amerikos parduotas už 6 mil. dolerių kompiuteris, padėjęs aną gamybą pradėti penkerius metus anksčiau negu buvo numatyta. Komercijos departamentas, kuris labai norėjo tos prekybos, dabar bando nuslėpti faktą, kad tai buvusi didelė klaida, kad kompiuteriai tikrai turi didelės karinės reikšmės.

Sovietai tos pačios rūšies prekių daug neperka. Per brangu. Užteko per Amerikos neapsižiūrėjimą nusipirkti pusdykiai vieną kompiuterį, ir jie, į jį nusižiūrėję, pradeda juos masiniai gaminti. Tas išradimas Amerikai kainavo apie 6 bilijonus dolerių, sovietai tiek pat sutaupė. IBM 360 ir 370 kompiuteriais aprūpinta Varšuvos pakto visa priešlėktuvinė apsauga. Maskvos Vnukovo aerodromas naudojasi Vakarų radaro kompleksu. Patys rusai to niekad nebūtų įstengę padaryti. Didysis karinių išradimų pardavinėjimas rusams prasidėjo 1972, kai valstybės sekretorius Kissingeris nugalėjo Pentagono pasipriešinimą ir leido parduoti rutulinę guolių sistemą, gaminamą Bryant Corp., Vermonte. Tai padėjo sovietams prie balistinės raketos pritaisyti kelias atskiras galvutes su sprogmenimis ir jas pasiųsti 600 pėdų tikslumu.

*

Ar iš tų klaidų pasimokyta? Ne. Jau vėl daug kas pradeda galvoti apie pelną, gerus prekybinius santykius, kai baigsis boikotas. Kokia iš to pamoka? Mes lenktyniaujame patys su savimi. Apie tūkstantis prašymų laukia eilės gauti leidimus eksportuoti įvairius išradimus — kasyklų mašinas, naftai traukti, metalui suvirinti patobulinimus. Visa tai dar labiau sustiprins sovietų karinę galią.

"Readers Digest" kreipiasi į Kongresą ir prašo sustabdyti katastrofišką prekybą. Siūlo: iš Komercijos departamento atimti prekybinių licensijų davimą prekėms, kurios turi pirmaeilės reikšmės krašto saugumui. Prašo kartu su sąjungininkais sudaryti sąrašą prekių, kurių jokiu būdu nereikėtų leisti eksportuoti. Prekybą vertinti į priekį: kiek ji galės turėti naudos sovietų ūkiui ir karinei mašinai, o ne kiek ji verta mums patiems šiandien.

Tokių sveikų balsų Amerikos spaudoj esti ir dažniau, tik nedaug iš to pasimokyta. Pelno troškimas ir trumpalaikis godumas viršija krašto ir laisvojo pasaulio saugumą. Tą sovietai labai gerai mato ir įvertina. Ir prisimena Lenino žodžiai, kad jie, bolševikai, Vakarus pakars jų pačių virvėmis. Lietuviai irgi turi posakį: "Ką Dievas nori nubausti, tam atima protą". Bet gal įvyks stebuklas, ir taip blogai nebus?

čg.

* * *

Iš Azijos priešai atėjo
Ir mindžiojo pievas žalias,
Šventosios pakrantėm aidėjo,
Kad laisvė jau mums atimta.

(Iš Sibiro lietuvių poezijos)

MASKVOS OLIMPIADOS ĮSPŪDŽIAI

Rusai mėgino užslėpti boikotą

Nors Maskvos olimpiada jau seniai pasibaigė, ten dalyvavusieji žurnalistai tik po olimpiados papasakojo savo įspūdžius ir pastabas, kurių olimpiados metu negalėjo perduoti iš Maskvos. Iš tokių įspūdžių ir pastabų kai ką čia paminėsime.

Kas laimėjo Maskvos olimpiadoje? Skaičiuojant medalius, tai laimėjo „raudonieji raumenys" — kitaip ir negalėjo būti. Valstybinis sportas ugdo ne žmogų, o tik gamina antžmoniškus. Jau Montrealio olimpiadoje iš dešimties kraštų, nuskynusių laurus, septyni buvo komunistiniai. Po ketverių metų Amerikos ir Vakarų Vokietijos sportininkų nedalyvavimas tik padidino komunistinių kraštų laimėjimus. Rungtynės ir lenktynės neteko sportinio pobūdžio.

Tarptautinio olimpiados komiteto pirm. lordas Killannin užsispyręs kartojo, kad „sportas neturi nieko bendro su politika". Tasai senas dželtelmenas nežinojo ar nudavė nežinąs, kas atsitiko ankstesniose olimpiadose. Montrealyje kai kurios Afrikos valstybių delegacijos pasitraukė iš sportinių žaidimų, protestuodamos Taivano sportininkų dalyvavimą. Muencheno olimpiadoje palestiniečiai žudė Izraelio sportininkus. Taigi, politika buvo tiek pačiame sporto stadione, tiek aplink jį. Ir Maskvos olimpiada buvo daugiau politinė negu sportinė. Pirmą kartą olimpiada surengta komunistiniame krašte. Tuojau iškilo ginčas tarp dviejų didžiųjų valstybių, o su jomis ir jų sąjungininkų, kurių dalis nors ir dalyvavo sporto rungtynėse, tačiau be savo vėliavos, neatstovaudami savųjų kraštų. Amerika apkaltino Sov. Sąjungą dėl Afganistano agresijos, dėl žmogaus teisių pažeidimo savo krašte. Sov. Sąjunga kaltino Ameriką, kad ji pažeidžianti Helsinkio susitarimus, neleisdama savo sportininkams dalyvauti olimpiniuose žaidimuose.

Maskvos olimpiados organizatoriai tikėjosi pateikti pasauliui „teisingą" sovietinio režimo vaizdą, tikėjosi, kad bus pripažintas sovietinio gyvenimo pranašumas. Kad ir dalinis, olimpiados boikotas šiuos planus sugriovė. Olimpiados atidarymo ceremonijos, kurioms buvo parinkti geriausi Sov. Sąjungos artistai, nepajėgė užtrinti tikrovės. Atidarymo choreografija buvo didinga, bet ne iškilminga: per daug buvo jaučiama dirigento ranka, pvz. didžiausi plojimai Kubos ir Afganistano sportininkams. Net ir 22 balti balandžiai, paleisti virš stadiono (vienas tuojau nuo būrio atsiskyrė ir nulėkė savais keliais), nepraskaidrino aptemusio dangaus. Sportininkų rikiuotės buvo panašesnės į karių, o ne į sportininkų eiles. O ir 16 tūkstančių parinktų plojikų nepajėgė užpildyti boikoto plyšių, kaip lygiai ir du tūkstančiai choristų ir muzikantų neužpildė nedalyvaujančių tylos.

Prasidėjo olimpiniai žaidimai. Lenktynėse dalyvavo visi, net ir žurnalistai. Jie irgi buvo pasidalinę į dvi grupes, žiūrint iš kur jie buvo atvykę. Vieniems viskas buvo gražu, tobula, kilnu; antriems matėsi ir dėmių bei šešėlių. Tačiau, abejiems Maskva prisistatė kaip tvarkingas, švarus net ir turtingas miestas. Deja, tame bendrame vaizde Vakarų žurnalistai pastebėjo visur nepasitikėjimo, įtarimo atmosferą su šunimis, uostančiais svetimšalius, ar nesuras narkotikų, su policininkais, kurie tikrino foto aparatus, ar juose nėra paslėptų bombų. Nepakenčiama kontrolė įeinant ir išeinant iš viešbučio, kas 10 metrų policininkas. Dėl to šie žaidimai tuoj buvo pavadinti „Milicine olimpiada". Visi galėjo pastebėti, kad iš Maskvos buvo dingę vaikai. Jie buvo išsiųsti į vasaros stovyklas, kad nebėgiotų paskui svetimšalius, prašydami kramtomosios gumos, tikriau — kad neužsikrėstų turistų turimomis ligomis. Maskvoje nesimatė ne tik vaikų: nebuvo nei senų, nei vargšų, nei elgetų, nei girtų, nei pinigų keitėjų, nei kitaminčių. Maskvoje tuojau ėmė kursuoti anekdotas: Ar žinote, kur olimpiados simbolis, meškiukas Miša, turi penkis lankus? Keturis ant kojų, o penktąjį ant snukio...

Aplamai olimpiados organizatoriams ne tiek rūpėjo medaliai, kiek iškilminga choreografija parodyti sovietinio režimo apoteozę. Sovietinės galybės įrodymas buvo 270 pastovių ir 70 kilnojamų televizijos filmavimo aparatų. Olimpinio komiteto radijo ir televizijos atsakingas tvarkytojas, Henrikas Jakševičius, žurnalistams pasigyrė: „Turime du milijardus žiūrovų, pusę milijardo daugiau negu jų buvo Montrealyje". Sovietų piliečiai (8 iš 10 šeimų turi televizorių) galėjo sekti olimpinius žaidimus kasdien apie 10 valandų, bet jie nematė to, kas dėjosi už žaidimų stadiono. Štai kai kurie tokių sovietų piliečiams nematytų vaizdų:

Vienas iš Amerikos povandeninių laivų, varomas atomine energija.

Dabar krautuvėse yra visko

Užsienio žurnalistai buvo apgyvendinti viešbutyje „Rosija". Tai senas namas Maskvos upės pakrantėje. Kiekvieną kartą, išeinant iš kambario, reikėjo pasisakyti budėtojai — „dižurnaja", palikti pas ją kambario raktą ir gauti pasą. Tos „dižurnos" — vyresnio amžiaus gana kūningos moterys. Dirba 12 valandų į parą ir gauna 120 rublių mėnesiui. Sakoma, kad Sov. Sąjunga vaikščioja moterų kojomis. Tikrumoje moterys sudaro Sov. Sąjungos piliečių daugumą (apie 262 milijonai). Jos dirba įvairius darbus už namų: 62 milijonai, nors yra baigusios vidurinį mokslą, dirba paprasčiausius darbus. Aplamai Sov. Sąjungoje yra didelė šeimų krizė. Moterys nenori turėti vaikų (vien Maskvoje kasmet 400 tūkstančių abortų). Viena „Literaturnaja Gazeta" skaitytoja parašė atvirai: „Visi vyrai yra girtuokliai". O ir vedusieji tuoj prašo skyrybų. Maskvos sociologijos institutas pranešė, kad pastarųjų dešimties metų laikotarpyje skyrybų padaugėjo nuo 4 iki 40 procentų.

Žurnalistas bando pasikalbėti su savo koridoriaus „dižurnaja". Ji visuomet susiraukusi, moka kelis žodžius prancūziškai. Paklausta, ką mananti apie olimpiadą, atsakė, kad ji sportu nesidominti. Dargi nepatenkinta. Vieną vakarą žurnalistas užtiko ją kramsnojančią dešros gabalą. Kiek susigėdusi nusišypsojo ir leidosi į pokalbį. Esą „kilbaso" niekad negalima gauti. Dabar, olimpiados dėka, nusipirkusi. Krautuvėse nėra mėsos, vaisių, daržovių. Kai atveža iš Rumunijos pomidorų, tai prekystaliai apgulti minių. Dabar krautuvėse esą visko. „Kaip būtų gera, kad olimpiada niekad nesibaigtų", — nusprendė „dižurnaja".

Olimpinių žaidimų žiūrovai

Maskvos olimpiados simbolis, plaukuotas meškiukas Miša, yra visur. Maskvoje jo atvaizdas dažnesnis negu Brežnevo. Medicinos studentas Evgenij prisipažino, kad tas meškiukas, kuris į jį žiūri iš kiekvino gatvės kampo, jam nieko nesako. „Ja ništevo neznaju" (Man tai vis tiek). Maskvos turtingieji ir galingieji išvažinėjo į savo vasarnamius. Studentas Evgenij turėjo likti, nes studentams pritaikytas „subotnikų" (šeštadieninių) privalomas, neapmokamas darbas, įvestas dar Lenino. Evgenij paskirtas vertėju šaudymo į taikinį poligone. Jis nekenčia ginklų, norėtų pamatyti atletikos rungtynes, bet tai neįmanoma. Joks sovietų pilietis negalėjo nuvykti į stadioną kaip privatus žmogus. Į stadionus galėjo patekti tik būriais, kartu su vadovais. Bilietai buvo išdalinti profesinėms sąjungoms ir įvairioms komunistinėms organizacijoms, kurios juos padalino „vertingiausiems kiekvienoje respublikoje: geriausiems mūrininkams Sibiro statybose, darbininkams, kurie viršijo normas Uralo fabrikuose. Kitiems liko viena galimybė — laimėti bilietą tam tikroje loterijoje. Konkretus pavyzdys. Vienas darbininkas, gyvenąs 50 km. už Maskvos, laimėjo tokį bilietą. Bet Maskva olimpiados metu buvo uždaras miestas. Kaip tad nuvykti į Maskvą, darbininkas paklausė darbininkų laikraščio „Trud" redakcijos. Jam atsakė: „Nueik su bilietu į vietos loterijos skyrių patikrinti, ar tikrai tu laimėjai tą bilietą. Tasai skyrius tau pasiųs formularą, kurį užpildęs, drauge su pasu, grąžinsi loterijos skyriui, kuris gaus iš Turizmo ir ekskursijų tarybos bilietą įeiti į olimpinius žaidimus". Bet Sov. Sąjungoje biurokratizmas turi medines kojas. Kol visi tie formalumai buvo atlikti, jau buvo po olimpiados. (Bus daugiau)

Kur komunistai, ten ir koncentracijos stovyklos. Komunistinės valdžios įruoštas "perauklėjimo" lageris Pietų Vietname.

ANTRAS PASAULIS

ALOYZAS BARONAS

(Ištrauka iš to paties vardo humoristinio romano)

40

Į baliaus patį gausmą atėjo Butkus su aktoriumi. Jie atvyko iš Vliko pirmininko pranešimo. Kažkur vyko posėdžiai, pasitarimai, rezoliucijų priėmimas, bet tai visai nelietė šios Tamo būstinės. Čia buvo antras pasaulis, kurio didelė dauguma mūsų tautiečių nežinojo ir niekada nesužinos. Ir, žinoma, net ir ne amžinybės mastu visa tai buvo nulis. O tačiau ir čia buvo žmonės išmesti iš lizdų ir praradę namus, apie kuriuos poetai rašė tragiškus eilėraščius, kuriuos deklamavo salėje. Į jas lankydavosi asmenys, kurie, šiaip ar taip, buvo toje pusėje, kuri aprašoma laikraščiuose, o tai jau šiek tiek svarbiau, tai buvo šioks toks skirtumas tarp dviejų gyvenimų.

Į vidų kartu su aktoriumi ir žurnalistu įėjo ir berankis vyras, kurį daktaras buvo įspėjęs daugiau negerti, nes kepenys jau buvo pažeisti, bet kas gali susilaikyti nuo gėrimo šitokios šventės proga, kai žmogus laisto savo išaukštinimą.

— Kvailas tu ne kapitonas, — išgėręs jau trečia be eilės naujojo kapitono sąskaiton, garsiai šaukė rėksnys Stepas.

— Aš tikras kapitonas, mane pakėlė ne kokie kvailiai, mane pakėlė rašytojai, — gyrėsi pilnu savo pakėlimo reikšmingumu buvęs ilgaamžis viršila. Smetona taip pat buvo tik rašytojas, o ne generolas, o kiek laipsnių prikėlė. Dar po vieną, — pakilusia nuotaika dėjo purvinais pirštais ant stalo naują dešimtinę.

— Ką tu sutaisei, matai, kad žmogus kvailioja, — paprieštaravo Butkui artistas, gerdamas taip pat naujojo kapitono sąskaiton.

— Na, žinai, kas galėjo manyti, kad taip išeis, bet jei taip įvyko, tai už kapitoną, — šūktelėjo Butkus.

Balius buvo geras, niekas negalėtų užginčyti, bet kitą rytą į ligoninę reikėjo išvežti berankį.

— Aš po savaitės sugrįšiu, — pasakė jis, — aš kitiems padedu mokesčius užpildyti, tai pasidarau pinigų, — kalbėjo jis į miesto ligoninę išlydinčiam jaunajam daktarui.

— Žinoma, sugrįši, — melavo daktaras; jis žinojo, kad jau niekada nebegrįš naujojo kapitono šventės celebrantas. Ir po kelių dienų berankis mirė. Kai kas kalbėjo, kad jis buvęs savanoris, bet ranką buvo praradęs javų kūlimo metu, bet ir grūdų kūlimas yra tam tikra prasme dar didesnis kūlimas negu žmonių. Ar ne vis tiek kaip prarasti ranką, nes jokie aptarimai jos nebeprigydo. Buvo kažkas užsimojęs naujam berankio protezui rinkti pinigų, bet jie buvo atiduoti laidotuvėms. Seniau atvykęs į šį kraštą brolis jomis pasirūpino ir taip dar vienas padorus kito pasaulio gyventojas išnyko ir nebematė, kaip, anot Tamo, dar kartą pirmadienį užtekėjo saulė.

Žinoma, nuostolis buvo didelis, bet juk kitaip negalėjo būti: taip vieną kartą turėjo atsitikti, laipsnio kėlimo šventė tą atsisveikinimą tik priartino. Naujasis kapitonas išdidžiai kėlė galvą ir net graboriaus profesija sužavėtas ir save graboriumi vadinąs Aleksas pritarė:

— Tu kapitonas, ir baigta. Visi žino. O jei kas kitas tave pavadina viršila, tai tik per klaidą. Kai tave palaidosiu, tai medžiotojui Vladui ant tavo kapo liepsiu iššauti tris kartus iš pištalieto. Aš pasikviesiu boksininką Vincą hamermanu, kad plaktuku į kaktą garantuotų, kad tu tikrai miręs, bet jei tu atsikelsi ir gadinsi man kaip graboriui biznį, aš per daug nepyksiu.

Bet visa įvyko kiek kitaip. Bet kol tas įvyko, buvo apsčiai daug ir mažesnių istorijų. Mirė iš sanatorijos paleistas atostogų, jas per daug palaistęs, kad grįžtant kelias nedulkėtų, tikras kapitonas Stepas, mirė tarnautojas Varnas, mirė ir visai nieko bendro neturį su Tamo šauniaisiais namais. Nes taip jau šioje žemėje sutvarkyta. Daugelis dalykų buvo pataisomi, bet, anot išmintingojo Don Kichoto ginklanešio Sančo, mirtis toks biaurus dalykas, kuris nebepataisomas. O jeigu nebepataisomas, tai neverta nei verkšlenti.

Taigi ir toliau Tamo ir kitų panašiose įstaigose virė gyvenimas, dundėjo atvežą gėrimus unkvežimiai, trinksėjo kraunamos dėžės, skambėjo aina dūmais ir rūgštimi dvokiančioj patalpoj, ir kas gali žmogui uždrausti būti linksmam. Kas gali užginti, anot tos kvailos dainos, ant butelio pasikabinti, kaip niekas nedraudė pasikabinti ant moters kaklo. Gėrėjai, kaip arkliai, įkinkyti į kuliamąją mašiną, ėjo nepakeičiamu keliu į darbą, į barą ir į savo purvinus migius.

Dabar tenka grįžti prie šauniausio herojaus kapitono. Po pakėlimo jis netrukus mirė, o mirties priežastis buvo šiaip jau neblogas šio krašto išradimas — pensija.

(Bus daugiau)

"Draugo" gegužinėje maistui bilietus pardavinėjusios. Iš k.: Valė Rumšienė ir Aldona Gasnerienė. Nuotr. V. Rimšelio

MŪSŲ KOLONIJOSE

Kearny, N. J.

BENDRI ĮSPŪDŽIAI

Baigiasi vasarėlė su visomis gamtos grožybėmis. Gerasis Dievulis šiemet nepasigailėjo šilumos, net per daug jos davė — dūsavo žmonės ir visi gyviai. Ypač senesnio amžiaus žmonėms vasaros karščiai buvo sunkiai pakeliami. Tačiau netrukus artėjantis rudenėlis atvėsins gamtą ir žmonės iš po karščių atsikvėps ir sustiprės. Čia norima pateikti kiek žinių apie Kearny Harrison lietuvių koloniją.

Parapija

Sopulingusios Dievo Motinos lietuvių parapija įsteigta 1915 m. Taigi jau galvojama apie 65 metų sukaktį, kuri tikimasi bus iškilmingai paminėta. Naujoji bažnyčia Kearny pastatyta 1954 m., senoji — nedidelė 1916 m. Harrison (likviduota). Parapijos veikla, palyginus su praeitimi, yra žymiai padidėjusi. Šeštadieno vakaro ir sekmadienio Mišiose beveik pilna bažnyčia žmonių svetimtaučių ir angliškai kalbančių, čia gimusių lietuvių. Kiek mažesnis skaičius žmonių sekmadieniais lietuviškose Mišiose, ypač vasarą, nes vieni išvykę atostogų, kiti lanko ar kitais sumetimais išklauso šeštadienio vakarines, ar sekmadienio ankstyvąsias rytines Mišias angliškai.

Lietuviai turėtų rimtai susirūpinti, kad tos Mišios su gražiais lietuviškais tikybiniais priedais — pakrapinimu, giesmių giedojimu ir kt. — ilgai dar skambėtų šioje lietuvių statytoje bažnyčioje. Todėl visi lig vienas šiose Mišiose privalėtų dalyvauti.

Iš finansinio taško žiūrint, parapijai reikia daug lėšų įvairiems reikalams: bažnyčios remontams, kurui, mokykloms išlaikymui, vyskupijos mokesčiams ir kt. Surenkamų mišių metu aukų nebepakanka visoms išlaidoms padengti. Ieškoma kitų pajamų šaltinių bažnyčios biudžetui didinti.

Mokyklos išlaikymui į talką ateina tėvų komitetas, suruošdamas vieną kitą renginį, parodėles, loterijas ir įvairių smulkių dalykėlių pardavimus. Rugsėjo 17 d. rengiama išvyka į Meadowlands, N.J. Ši išvyka, tikimasi bus pelninga, nes numatomas nemažas dalyvių skaičius.

Parapijos klebonas kun. Dominikas Pocius visomis pastangomis stengiasi parapijos finansinę padėtį išlaikyti pusiausvyroje. Suruošiamas vienas kitas renginys bažnyčios naudai, bet didžioji pagalba yra bingo lošimai, kurie anksčiau būdavo tik ketvirtadienio vakarais, o dėl nesaugumo sumažėjus dalyvių skaičiui, jie įvesti ir antradieniais dienos metu 12:30 po pietų, taigi du kart į savaitę.

Parapijos reikaluose didelis talkininkas yra rinktinis komitetas. Jis suskirstytas sekcijomis, ir kiekviena sekcija turi savo užduotį. Visi parapijos reikalai komiteto susirinkimuose aptariami ir nuodugniai apsvarstomi. Galutinis sprendimas paliekamas klebonui.

Bankas

Kearny ir Harrison gyvenančių lietuvių pasididžiavimas tai Taupymo ir skolinimo draugija (Schuyler Savings and Loan Association) įsteigta ji 1924 m., galima sakyti, lietuvių centinėmis sutaupomis. Nuėjusi 56 metų sunkų kelią, šiandien pasipuošusi naujais moderniškais pastatais su bebaigiančiu šešiolikos milijonų kapitalu (Assets). Pažymėtinos pozicijos — narių sutaupos praneša keliolika milijonų, paskolų (mortgage) išduoda daugiau trylikos milijonų dolerių. Jauku tokią finansinę draugiją aplankyti ir saugu savo turimas sutaupas jon dėti. Čia gali kalbėti angliškai, lietuviškai, lenkiškai, ispaniškai, portugališkai. Todėl nenuostabu, kad svetimtaučiai mielai čia lankosi ir savo kalba išaiškina visus bankinius reikalus. Svetimtaučių, priklausančių mūsų draugijai, yra didelis skaičius ir jie savo sutaupomis didina draugijos kapitalą.

Draugijos vadovybė beveik visa lietuvių rankose. Draugijos prezidentas dr. Jokūbas Stukas, finansininkas ir ekonomistas, sėkmingai draugijai vadovauja, ieškodamas naujų idėjų draugijai plėsti ir jos kapitalą didinti.

Pavieniai lietuviai ir lietuviškos įvairios draugijos turėtų šią mūsų finansinę draugiją visapusiškai remti ir savo sutaupas jon dėti, o nenešti į svetimtaučių valdomus bankus ar finansines draugijas.

Klubai

Kearny dar veikia du lietuviški klubai: Lietuvių katalikų bendruomenės centras ir Lietuvių politikos klubas. Pirmasis pradėjo veikti 1928 m., antrasis pradžioje šio šimtmečio 1905 m. Abu klubai turi savo nuosavus namus su salėmis ir verčiasi prekyba: viešuose publikai baruose pardavinėja įvairius gėrimus, o sales išnuomoja įvairiems renginiams. Jų įstatai neleidžia įsibrauti į narius svetimtaučiams. Gali būti nariais tik lietuvis arba svetimtautis, vedęs lietuvaitę. Didelio pelno jie dabar nebepadaro, nes daugelį, ypač jaunimą, vilioja moderniškai įrengtos salės, esančios erdvesnėse miesto vietose arba pakeliuose.

Į lietuviškus reikalus abu klubai žiūri miglotai ir jų parama, galima sakyti, menka lietuvybės puoselėjimo reikalams, šykštūs ir nenorį suprasti lietuviškų reikalų. Kas kita buvo prieš 25 metus: skirdavo aukų, skambėjo lietuvių kalba, dainos, žavėjosi visi lietuviškais vaidinimais ir kitais renginiais. Visa tai išnyko. Tik gražūs atsiminimai liko.

Retėja lietuvių eilės

Prieš Pirmąjį pasaulinį karą atvykusieji į šį kraštą lietuviai, neskaitant šeimos narių jau, galima sakyti, beveik visi amžinybėje. Liko keletas ir jų dienos jau suskaitytos. O buvo gana gausus skaičius, jie pajėgė pasistatyti naują bažnyčią, įsigyti namus dviem klubams ir juos įrengti.

Ir naujųjų ateivių liko tiek, jog ant pirštų galima suskaityti. Jie irgi jau senatvės naštos prislėgti, nebepajėgia aktyviau reikštis lietuvių visuomeniniuose reikaluose. Bendruomenės apylinkėje ir Balfo skyriuje. Bet džiugu ir tai, kad šie lietuvybės vienetai dar egzistuoja ir nors bėgamuosius reikalus sutvarko: talkininkauja surengiant Vasario šešioliktosios minėjimus, surenkant aukas Lietuvos laisvinimo reikalams ir Balfui.

Sergantieji

Nuo š.m. vasario mėn. ligos prislėgė Juozą Mėlynį, buv. Lietuvių katalikų bendruomenės centro ilgametį reikalų vedėją ir protokolų sekretorių, Balfo 7 skyriaus pirmininką, lietuviškų Mišių komentatorių. Po anksčiau darytų širdies ir skilvio operacijų, išsivystė mažakraujystė (anemija). Dėl silpnos kraujo apytakos, birželio mėn. 20 d. amputuota jam kairė koja (ligi kelio). Piūvio žaizdos gyja, bet labai pamažu. Gydosi namuose.

Mirusieji

Š.m. rugpiūčio 8 d. mirė Juozas Svirnelis, sulaukęs 88 metus. J. Svirnelis kilimo buvo dzūkas Į šį kraštą atvyko prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Buvo Dievo apdovanotas stipria sveikata. Atvykęs į šį kraštą pajėgė nugalėti pirmuosius emigranto rūpesčius. Dirbdamas sunkų fizinį darbą, kiek susitaupė ir kibo į prekybą. Turėjo valgomųjų prekių krautuvę. Švento Vardo draugijai įsigijus namus, 1929 m. organizavo klubą, kuris dabar veikia kaip Lielietuvių katalikų bendruomenės centras, ir buvo ilgokai to klubo vedėju.

Išaugino ir išmokslino du sūnus ir dukterį. Sūnus Vincentas buvo kunigu, bet pačiame savo gyvenimo viduramžyje mirė. Netrukus mirė ir kitas sūnus, liko tik duktė su keturiais anūkais.

J. Svirnelis buvo dievobaimingas žmogus, finansiniai rėmė bažnyčios reikalus ir nešykštėdavo savo auka paremti lietuvybės išlaikymą.

Po atlaikytų trejopų Mišių Sopulingosios Dievo Motinos bažnyčioje, rugpiūčio 12 d. palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse, Arlington, N.J.

J. Mėl.

SVEIKATA

(Atkelta iš 2 psl.)

dvasia - asmenybe mes dažniau išvengsime nesveikų įpročių ir rečiau vėžio susilauksime, o sulaukę geriau bosime pirmųjų vėžio ženklų — tuomi apsisaugosime nuo perankstybos mirties. Tvėrėjau, laimink tokias mūsų visų pastangas!

Pasiskaityti. American Cancer Society: Listen to Your Body.

Selling Your Jewelry?

Meet Mr. Phillip Kirchberg, nationally known for reliability. He will be glad to give you an expert appraisal.

You may be assured of the highest prices for antique and other jewelry.

The HOUSE of KIRCHBERG
Founded 1867
25 E. Washington, Rm. 1001
Tel. ST 2-0648

Lietuvos atsiminimai

★

Radijo Valanda jau 39 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet iš WEVD Stoties New Yorke 1330 kil., AM ir nuo 7 iki 8 val vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKŪBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07060
TEL. — 753-5636 (201)

ALBINA KAŠIUBIENĖ

ŽIRGELIAI

Eil eraščiai

Leidinys didelio formato, 228 pusl. Eilėraščiai mažiesiems ir paaugusiems ir pagal tematiką suskirstyti į penkis skyrius — Lietuva. Motinos diena. Pavasaris, Velykos, vasara, ruduo. Žiema, Kalėdos. Visko po truputį. Viršelis Viktoro Liaukaus. Išleido "Laisvoji Lietuva". Spausdino Morkūno spaustuvė. Čikago--1980. Kaina su persiuntimu — $5.85. Illinojaus gyv. dar prideda 30 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

VALIO JAUNYSTEI!

Los Angeles LB Jaunimo Ansamblio "SPINDULYS" choras — 80 dainininkų

Ei, Jaunyste! Tykus buvo vakarėlis. Kur tas šaltinėlis. Kurteliai sulojo. Karvelėli mėlynasis. Pasakyk mergele. Tėvynės maršas. Kad aš jojau. Šiandien mūsų šventė. Valio. Ko liūdi sesele. Miškų gėlė. Pamylėjau vakar. Plaukia sau laivelis. Per tamsią naktelę ir kitos populiarios liaudies dainos sukurtos mūsų garsiųjų kompozitorių.

Diriguoja: Mokytoja Ona Razutienė ir komp. Bronius Budriūnas.

Akompanuoja: Pianistės Raimonda Apeikytė ir Ona Barauskienė.

Smuikininkas Raimundas Mickus. Fleitistė Kristina Mickutė. Akordeonistas Rimas Polikaitis.

Plokštelę išleido Los Angeles LB Jaunimo ansamblis "SPINDULYS". Kaina su persiuntimu $8.95. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA

SOL. DANOS STANKAITYTĖS

(Įdainuota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras Su Lietuvių Operos Vyrų Choru. Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAŽINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA, CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu $10.75. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Ill. gyventojai dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Marquette Parke — 2638 West Lithuanian Plaza Court parduodamas namas su taverna. 5 kamb. butas. Įrengtas beismentas. Apsauga nuo potvynio. 2 maš. garažas. Daug kitų patogumų. Nenorint tavernos biznio, tinka kitam bizniui.

Skambint — 776-4956

MARQUETTE PARKE

Mūrinis bungalow. 5 kamb. Centr. šildymas. Garažas. Tik $29,900.

Mūrinis. 3 butai ir bizniui ar ofisui patalpa. Tik $53,500.

Mūrinis — 6 butų. Labai geras investavimui. $69,000.

Medinis — 1½ aukšto. 5 ir 3½ kamb. 2 auto garažas. Tik $29,000.

VAINA REALTY — 925-6565

PAJAMOMS

Pelningas mūrinis namas. Geroj vietoje. Naujas stogas. 33 vienetai. Paskola, jei pageidaujate.

PRIEMIESTY PO 4 BUTUS

Mūriniai. Švarūs. Geros nuomos. Pirkite 1 ar 2 namus.

Kreipkitės į

John — Tel. 636-9700

GROEBE REALTORS

5041 W. 95 St. — Oak Lawn, Ill.

Parduodama 27½ akro žemės Vernon County, Wisconsin, netoli Illinois valstijos. 5 akrai be medžių ir 22½ akro kieto medžio — "hardwood" miškas. Geras kelias, elektra ir aptverta. Prašoma $29,500; įmokėti $3,000. Kreiptis į

UNITED FARM AGENCY
Tel. 608 — 637-3395

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM. 3 kamb. butas basemente. 59-tos ir California apyl. Skambint 778-6228.

MISCELLANEOUS

už apdraudą nuo ugnies ir automo- 10% — 20% — 30% pigiau mokėsit bilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. — GA 4-8654

VALOME

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

KILIMUS IR BALDUS

!; Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737
Vytautas Valantinas

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galit kalbėt lietuviškai palikit pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

Lietuviškas restoranas su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkinys.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

Savininkas parduoda 3-jų miegamų mūr. namą. Naujai dekoruotas. Įrengtas rūsys. Oro vėsinimas. Naujas stogas. 2 maš. garažas. Arti St. Lawrence High School ir Queen of Peace High School. Tuojau galima užimti. $70,000. Pamatę įvertinsite. Skambint 423-3947.

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

DĖMESIO

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2608 W. 69 St., Chicago, IL 60629 TEL. — WA 5-2787

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

•

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS,
4545 W. 63rd Str.,
Chicago, Ill. 60629

HELP WANTED — MOTERYS

RECEPTIONIST

Small business located in downtown Chicago needs pleasant woman to answer telephones and do general office work. $3.50 plus per hour.

CALL KATHY BALIŪNAS

TEL. 236-4699

Reikalinga moteris dirbti gydytojo kabinete nepilną darbo laiką. Chicagos pietinėje daly. Galėtų būti ir gailestingoji sesuo. Dėl informacijų skambint tel. 476-3319.

ĮSIGYKITE DABAR

Liaudies menas ir kitkas "Drauge"

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkite. Galėsite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA LAIDA

Suredagavo
Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido septintą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuviškomis maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrišta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu $4.75

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

ĮSIGYKITE LIETUVIŠKAS VĖLIAVELES

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavukę.

Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevesuotų jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja $1.50, (reikia dar pridėti 8 ct. mokesčio ir 50 ct. už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite sekančiai:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Tėvynės pakluonėse

Sofija Ambrazevičienė

Leidinėlio dvasia patrijotinė, kukurioje kiekvienas gali atrasti sau tinkamą eilėraštį.

Knyga gausiai iliustruota dail. Vilijos Eivaitės. Spausdino DRAUGO spaustuvė. Knyga gaunama DRAUGE, MARGINIUOSE ir RAMUNĖS valgykloje Chicagoje. Kaina su persiuntimu $3.73. Ill. gyv. prideda dar 15 ct. valstijos mokesčių.

Nekalto Prasidėjimo parapijos Brighton Parke pikniko rugpiūčio 23 d. parapijos kieme bendras vaizdas.
Nuotr. P. Malėtos

II PASAULINIO KARO ĮSITVIRTINIMAI

Keturis metus prancūzai statė Mažino liniją

J. MIŠKINIS

Po pirmojo pasaulinio karo Prancūzija ryžosi atsitverti nuo Vokietijos tvirtove. Anuomet pasaulyje žmonija labai plačiai kalbėjo ir viešoji spauda daug rašė apie Mažino linijos strateginę reikšmę ir kariškus įrengimus. O taip rašyti buvo kas, nors anuomet prancūzai slėpė, kaip didelę karinę paslaptį. Visu Prancūzijos rytų pasieniu nuo pat Belgijos ligi Šveicarijos, daugiau kaip 300 kilometrų ilgio frontu ir 33 metrų po žeme tęsėsi moderniausiai įrengtos tvirtovės bei ištisos kareivinės.

Tačiau ne viskas toje linijoje buvo paslėpta po žeme. Ištisos spygliuotų vielų tvoros ir taip pat prieštankinės užtvaros — giliai į žemę sukasti geležiniai stulpai 6-8 metrų driekėsi kelis šimtus kilometrų išilgai visa Mažino linija. Per tuos užtvarus einantieji keliai ir plentai turėjo automatiškai nusileidžiančius barjerus, prireikus visam judėjimui sustabdyti. Taip pat prie barjerų keliuose ir plentuose abipus griovių stovėjo paruoštos barikados, kurias bematant galima buvo perkelti ant kelių ir plentų. Prancūzų spauda rašė, kad keliai išilgai Mažino linijos gali būti tuojau susprogdinti ištisais šimtais metrų. Pati Mažino linija buvo nuo Prancūzijos ir Vokietijos sienos tik už 7 - 10 kilometrų.

Mažino linijos pavadinimas yra susijęs su buvusio Prancūzijos karo ministerio Maginot pavarde, kuris 1930 metais sausio 14 d. pravedė tų tvirtovių įstatymą. Visos tvirtovės buvo pastatytos per 4 metus. Jos kainavo du milijardus ir devynis šimtus milijonų frankų. Visa tvirtovių linija buvo suskirstyta į tris dideles dalis, būtent: Reino kranto, Vogezų kalnų ir Metzo - Thionsvilės skyrių. Už spygliuotų vielų ir prieštankinių užtvarų žemė buvo nusagstyta betoniniais grybais. Jie buvo prisiglaudę prie krūmų, prie medžių, pasislėpę tankiuose miškuose, kad nebūtų galima iš karto juos pastebėti. Tai — patys fortai, kurie taip pat tęsėsi ištisus šimtus kilometrų.

Fortai buvo dviejų rūšių: mažieji ir didieji. Mažuose buvo tik po keletą kulkosvaidžių, tačiau didžiuosiuose — moderniškiausi tvirtovei reikalingi pabūklai. Kiekvienas fortas susiekdavo su kitais dviem kaimyniniais fortais ir kartu požeminėmis galerijomis. Kiekvienas fortas turėjo atskirus įėjimus ir išėjimus. Be to, fortai turėjo ir po keletą slaptų išėjimų, kurių dalis ėjo labai toli už 7 - 8 kilometrų užfrontėje.

Nors patys fortai buvo giliai žemėje, bet juose buvo įrengti visi modernūs patogumai, kokie begali būti žemės paviršiuje. Tai yra ištisi miestai 33 metrų po žeme. Čia buvo municijos ir maisto dalykų sandėliai. Įrengtos moderniausios kareivinės, elektrinės virtuvės, galinčios dieną ir naktį patiekti valgius. Taip pat buvo įvairios dirbtuvės ir požeminės elektros stotys. Išilgai visa Mažono linija tęsėsi didžiulės požeminės galerijos, išraižytos siaurų geležinkelių bėgiais, kuriais važinėjo maži traukinėliai, gabeną kariuomenės ginklus, kareivius ir maisto produktus. Veikė daugybė keltų atskirai žmonėms ir ginklams kelti; veikė specialiai įrengtos požeminės ligoninės su operaciniais skyriais ir kt. Ligoninės nedidelės, nes masinių požeminių sužalojimų tvirtovėse negalėjo būti. Įrengti dideli kvėpuojamojo oro rezervuarai, o taip pat stipriai suspausto oro rezervuarai, nuodingosioms dujoms neįsileisti į tas požemių tvirtoves. Aplamai požeminių tvirtovių kambariai turėjo sunkias metalines hermetiškai uždaromas duris, panašias į nedegamųjų spintų duris, tik daug didesnes. Tų požeminių tvirtovių štabo karininkai komandavo iš pat 33 metrų gilumos po žeme.

Stebėjimo punktai įrengti žemės paviršiuje, vadinosi „Adatos skylutėmis". Labai atsparaus plieno bokšteliuose. Be to, išilgai visa Mažino linija buvo atvirų kareivinių žemės paviršiuje. Jose taikos metu gyveno požeminėms tvirtovėms būtinos įgulos. Reikalui ištikus, tos įgulos iš viršaus kareivinių tuojau nusileisdavo į požemius. Maisto atsargų ir geriamojo vandens buvo parūpinta misti ir gerti keletui mėnesių.

Prancūzija įsirengusi tokias modernines tvirtoves, didžiavosi, kad Vokietijos galybė nepavojinga. Girdi, vokiečių kariuomenė jokiu būdu nepajėgsią pereiti Prancūzijos sienos, Mažino linija juos paversią lavonais.

Bet kai prasidėjo antrasis pasaulinis karas ir kada Hitleriui prireikė Prancūzijos teritorijos, tai vokiečių kariuomenės generalinis štabas invazijai į Prancūziją surado kitus kelius, apeinant Mažino liniją, ir jau po keleto dienų Hitleris pergalės šūkiais hipnatizavo prancūzus — jųjų sostinėj Paryžiuje.

KANADOS ŽINIOS

Hamilton, Ont.

LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Rugpiūčio 9 d. Hamiltono lietuvių kolonijoje įvyko didelės ir gražios vestuvės. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje aukso žiedus sumainė Vida Kamaitytė ir Arvydas Šeštokas. Moterystės sakramento apeigas ir šv. Mišias atnašavo iš JAV atvykęs kun. J. Steponaitis. Jis ta proga tarė gražų bei prasmingą žodį, palinkėdamas jaunavedžiams Dievo palaimos jų bendrame gyvenimo kelyje. Pamaldų metu bažnyčioje giedojo jauna solistė Anita Pakalniškytė, vargonais palydint Darijai Deksnytei. Jaunavedžius prie altoriaus palydėjo penkios pamergių ir pabrolių poros: Birutė Beržaitytė — Gintas Kamaitis; Onilė Vaitkutė - Šeštokienė — Jonas Trumpickas; Jūratė Zubrickaitė — Robertas Tirilis; Ina Vainauskaitė — Justas Pikūnas ir Viltis Zubrickaitė — Antanas Gudinskas.

Vestuvinės vaišės įvyko gražioje "Pavilion 3" salėje, kuriose dalyvavo apie 400 svečių. Atvykusius jaunuosius į salę pasitiko abiejų jaunųjų tėveliai su duona, druska ir vynu. Svečiai jaunuosius ir jų palydą sutiko triukšmingais plojimais, o jie visus apipylė saldainiais. Vaišės prasidėjo malda, kurią sukalbėjo kun. J. Steponaitis.

Svečiai vaišinosi ir džiaugėsi šia lietuviška jaunųjų pora, o jaunimas, kurio buvo gana daug sudarė lietuvišką nuotaiką. Vaišių vadovas Kęstutis Šeštokas, jaunojo vyresnysis brolis, kuris šiuo metu Bostono universitete ruošiasi daktaratui, pristatė svečius prie garbės stalų. Po to sekė sveikinimai. Sveikino prof. J. Pikūnas, jaunojo giminių vardu, K. Mileris — lietuviškosios šeštadieninės mokyklos vardu, J. Pleinys — mergaičių choro "Aidas", pirmasis pabrolys — G. Kamaitis, jaunosios tėvelis — A. Kamaitis ir paskutinis kalbėtojas — jaunasis Arvydas, kuris gražia lietuvių kalba sveikino ir savo žmonos Vidos vardu padėkojo visiems už dalyvavimą šioje iškilmėje, o ypatinga padėka Vidos tėveliams, kurie jam užaugino gražią žmoną. Gauta visa eilė sveikinimų iš Lietuvos, Anglijos, buvo visos telegramos perskaitytos. Svečių buvo atvykusių iš Chicagos, Detroito, Clevelando, Montrealio, Worcesterio, Toronto ir kitų vietovių.

Kai vestuvinės vaišės jau ėjo į pabaigą, jaunuosius su skambia daina išlydėjo svečiai, reikšdami nuoširdžius sveikinimus Vidai ir Arvydui, linkėdami gražaus šeimyninio gyvenimo ir laimės lietuviškos šeimos ratelyje. Tegu šią lietuvišką Vidos ir Arvydo šeimą jungia gražusis lietuviškojo gyvenimo pasaulis, kuriame patriotų tėvelių globoje jie išaugo.

ADOLFAS VENCLAUSKAS

KOVOJE SU MILŽINU

Knygos turinys paimtas iš okupuotos Lietuvos gyvenimo, kuriame aprašo tuometinius įvykius provinciniame miestely ir jo apylinkėse kada vyko sunkios partizanų kovos su okupantais ir jų padėjėjais.

Išleido Akademinio Skautų Sąjudžio Filisterių skautų sąjungos Worcesterio skyrius. 230 pusl. Kaina su persiuntimu $5.75. Illinois gyventojai prideda 25 ct. valstijos mokesčio

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Illinois 60629

Susirūpinimas, kad visai neišnyktų

Pastaruoju metu net tarptautiniu mastu rimtai susirūpinta retųjų ir nykstančiųjų gyvūnų apsauga. Tačiau tuo tarpu augalai daugelyje kraštų lig šiol buvo palikti likimo valiai, nors jiems daug kur gresia ne mažesnis pavojus išnykti kaip ir gyvūnams. Tokių pavyzdžių yra labai daug. Augalai irgi daug kur kenčia dėl neprotingos ūkinės veiklos, oro užteršimo, visokių kenkėjų ir ligų. Neseniai anglų spaudoje buvo paskelbta, kad Anglijoje, taip pat ir Kanadoje augančios guobos apsikrėtusios ligomis, paplitusiomis Olandijoje. Dėl oro užteršimo Paryžiuje išdžiuvo beveik visi platanai, augę prie pagrindinių miesto magistralių.

Didelis pavojus išnykti kai kur kyla ir endeminėms augalų rūšims. Prieš pusantrų metų JAV spaudoje buvo paskelbta, kad iš 20 tūkstančių Šiaurinėje Amerikoje augančių laukinių žiedinių augalų rūšių apie šimtas jau išnyko. 750 rūšių toks pavojus rimtai jau gresia, o 1200 rūšių pavojus gali kilti visai netolimoj ateityje. Ypač prasti reikalai tuo atžvilgiu Floridoje, Arizonoje, Kalifornijoje, Oregone, Uthoje. Arizonoje jau išnyko keturios kaktusų rūšys. Pusdykumose daug retųjų augalų baigią išnaikinti aistringi kolekcionieriai.

Atrodo, kad dar prastesni reikalai Hawajų salose. Čia 250 vietinių augalų rūšių jau išnyko. Pasak specialistų teigimo, toks likimas gali ištikti dar 640 augalų rūšių. Todėl dabar per spaudą vis daugiau balsų, raginančių apsaugoti retuosius ir nykstančius augalus.

Jau valdžia daro žygių nykstantiems augalams išsaugoti.

Nemaži žemių plotai paskelbti draustiniais ir rezervatais. JAV kongresas priėmė specialų aktą, kuriuo numatomos priemonės nykstantiems gyvūnams apsaukoti. Prie tų priemonių pridėtas ir saugotinų augalų sąrašas. **Mškns**

Ši lietuviška šeima — mūsų Hamiltono kolonijos pasididžiavimas. Abu jaunieji iš pat jaunų dienų reiškėsi lietuvių jaunimo organizacijų veikloje. Abu priklauso moksleivių ateitininkų kuopai ir baigė Vysk. M. Valančiaus šeštadieninėje mokykloje 10 skyrių. Vida dainavo mergaičių chore "Aidas", Arvydas aktyvus Bendruomenės narys, buvo Hamiltono apylinkės valdyboje iždininko pareigose, priklauso sporto klubui "Kovas" ir žaidžia krepšinio komandoje. Šiuo metu priklauso sporto klubo valdybai. Jaunieji yra baigę aukštuosius mokslus. Vida yra Toronte baigusi dantų technologės mokslus, o Arvydas Hamiltone McMaster universitete ekonomijos mokslus. Abu šiuo metu dirba savo profesijose.

Nuoširdžiai juos sveikiname ir linkime jiems laimingos ir gražios ateities. J. P.

Mielą draugijos narę
BRONĘ LUKIENĘ,
mylimam vyrui mirus, nuoširdžiai užjaučia
LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

PAŽINKIME MAŽĄJĄ LIETUVĄ
(JOS 4000 METŲ ISTORIJĄ)
Prof. dr. Povilo Kušnerio studija apie Mažąją Lietuvą: "Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis", išleista Sovietų Mokslo Akademijos. Vertė A. Tenisonas. Gausiai iliustruota su keleta žemėlapių. Istoriko Sauliaus Girniaus plati anglų kalba santrauka (Summary). 224 psl. kietais viršeliais. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Išleido: Liet. Miškininkų Sąjunga Išeiv. Kaina su persiuntimu $10.90. Ill. gyv. primoka 50 centų (taksų). Užsakymus siųsti: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

DĖMESIO KNYGŲ MYLĖTOJAMS!
PIRMAS AR ANTRAS SĄRAŠAS KNYGŲ — TAI PUIKI IR NEBRANGI DOVANA BET KURIA PROGA

Užsakydami ar pirkdami visas kartu žemiau išvardintas knygas mokate tik $10.00 ir $2.00 už persiuntimą. Normali knygų vertė $30.00.

Siuntinys No. 1

ANGLŲ NOVELĖ. Sudarė Povilas Gaučys. Anglų rašytojų novelių antologija. 460 psl.
PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE. Sudarė Povilas Gaučys. Lotynų Amerikos rašytojų novelių antologija. 480 pusl.
VYSK. P. P. BUČIO ATSIMINIMAI. Surašė prof. Z. Ivinskis. Redagavo J. Vaišnora, MIC. I ir II dalis. Dvi knygos. 580 pusl.
PIRMASIS RŪPESTIS. Jurgis Jankus. Veinio baila, Žmogus ir šuo ir kitos novelės. 213 pusl.
DABARTIES SUTEMOSE. Bronius Zumeris. Žvilgsnis į mūsų laikotarpio žaizdas ir skaudulius. 187 pusl.
BREKŠMĖS NAŠTA. Jurgis Gliauda. Romanas. 384 pusl.

Siuntinys No. 2

Knygų originali kaina $25.00. Pardavimo kaina su persiuntimu taip pat $12.00.
LIETUVIŠKOS PASAKOS. Sudarė dr. Jonas Balys. 230 pusl.
PAŽEMINTIEJI IR NUSKRIAUSTIEJI I d. F. M. Dostojevskis. 265 pusl.
PAŽEMINTIEJI IR NUSKRIAUSTIEJI II d. F. M. Dostojevskis. 290 pusl.
MARIJA DANGUJE IR ŽEMĖJE. Vysk. V. Brizgys. 142 pusl.
PRAGARO VYRESNYSIS. Vytautas Volertas. Premijuotas romanas. 273 pusl.
SŪNUS PALAIDŪNAS. Fulton J. Sheen. 174 pusl.
AIDAI IR ŠEŠĖLIAI. Vacys Kavaliūnas. Premijuotas romanas. 234 pusl.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinojaus gyventojai dar prideda prideda 50 ct. valstijos mokesčio.

A. † A. VLADUI GIMŽAUSKUI
Lietuvoje mirus, jo brolį KAZIMIERĄ, JAV LB Floridos apyg. pirmininką, ir BROLIENĘ nuoširdžiai užjaučiu.
ALBINA LIPČIENĖ
New Haven, Connecticut

Tu iškeliavai, kovojęs ringe, takuose ir šachmatų lentoj, o Tavo vardas auksu įrašytas liks jaunoj kartoj.
A. † A.
KAZIUI MERKIUI
mirus, žmoną, artimuosius ir draugus giliai užjaučia
ANDRIUS IR ONA MIRONAI

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŲS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410
PETRAS BIELIŪNAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39
POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
VASAITIS - BUTKUS
1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Darius Polikaitis, Tomas Valaitis, Povilas ir Tomas Stroliai**, muz. Fausto Strolios sūnūs, yra sudarę orkestrą, kurį pavadino "Aidu". Šis orkestras gros "Draugo" banketo metu ir po banketo šokiams. Šių metų "Draugo" banketo programa įvairi. Prasidės koncertu, kurio programą atliks solistai Dana Stankaitytė ir Algirdas Brazis, akompanuojant muz. Alvydui Vasaičiui, paskui vakarienė ir šokiai. Vakarienė ruošiama rugsėjo 14 d. Jaunimo centre. Bilietus galima gauti "Drauge".

× **Rūta Kulikauskienė** yra atvykusi iš Californijos į Chicagą aplankyti savo motinos Bronės Kviklienės, kuriai šiomis dienomis dr. Z. Zaparackaitės yra daroma antroji operacija. Motinos sveikata ir operacijos sėkmingumu rūpinasi ir kitos dukterys, gyvenančios Chicagoje, kaip Ramunė Lukienė ir Danguolė Kviklytė, neskaitant jau paties "Draugo" redaktoriaus Broniaus Kviklio, kuris šiuo metu yra paėmęs iš "Draugo" redakcijos trijų savaičių atostogas.

× **Audronė Misiūnienė** su vyru prof. dr. Romu atvyksta iš New Yorko dalyvauti Santaros-Šviesos suvažiavime Tabor Farm, Mich. A. Misiūnienė atveža ir čia parodys filmą apie dailininko Kęstučio Zapkaus kūrybinių darbų raidą. Filmą yra pagaminusi Gambone and Assoc., ir jis bus demonstruojamas Chicagos apylinkėje pirmą kartą rugsėjo 5 d., penktadienį. Filmas yra spalvotas ir garsinis, jame dalyvauja pats dail. Kęstutis Zapkus. Šis filmas su dideliu pasisekimu jau buvo rodytas New Yorko miesto kolegijoje ir meno institucijose.

× **Eugenija Daugirdienė**, buvusi ilgametė "Draugo" administracijos kartotekos skyriaus vedėja, o dabar išėjusi į pensiją, yra stiprokai susirgusi ir paguldyta Loretto ligoninėje. Jai daromi tyrimai ir gydoma. Ligonė yra dr. Petro Kisieliaus priežiūroje.

× **Grąžindami laimėjimo bilietų šakneles, "Draugui" atsiuntė po 10 dol. aukų:**

Danutė ir Raimondas Korzonai, Chicago, Ill.,

J. Petrauskas, Toronto, Kanada,

Juozas Juodakis, East St. Louis, Ill.,

E. Kaminskas, Chicago, Ill.

Visiems nuoširdus ačiū už spaudos stiprinimą.

× **St. Thomas** — Šis judrus ir margaspalvis uostas bus aplankytas plaukiant su PLB rengiama ekskursija laivu — gruodžio 7 d. Turtingas bemuitinių prekių pasirinkimas, žavi žaliuojanti gamta, Fort Christian, Mageno įlanka, Mėlynbarzdžio pilis... Žydinti, tropinė gamta prie mėlynųjų vandenų. Informacija: **American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Ill. 60643. Tel. (312) 238-9787.** Registracija iki rugsėjo mėn. 15 d. (sk).

× **Lemonto LB ruošia savo tradicinę gegužinę,** Umbrasų ūkyje, 103 gatvė ir Lemont Road, rugsėjo 7 dieną, 12:00 po pietų. Bus skanaus maisto ir gėrimų, ir progos susitikti su draugais ir pažįstamais. Vaikams bus pravedami linksmi žaidimai ir vyresnieji galės pasirodyti tinklinio varžybose. Taip pat veiks turtingas laimės šulinys su įdomiom dovanom ir staigmenom. Kviečiame visus. (pr.)

NAUJA DAKTARĖ

Alma Vilkaitė — Stoškienė, veikli Los Angeles lietuvaitė, skautė akademikė, baigė su gar bės žymenimis Kalifornijos universitetą (UCLA), įsigydama dantų daktarės (Doctor of Dental Surgery) laipsnį. Ji taip pat buvo pakviesta į JAV dantų gydytojų garbės organizaciją (Dental Honor Society Omicron Kappa Upsilon), į kurią išrenkami tik 12 procentų geriausių studentų. Alma sėkmingai išlaikė Kalifornijos valstijos valstybinius dantų gydytojos egzaminus ir pradėjo dirbti savo profesijoje.

Alma yra Akademikių skaučių draugovės filisterė ir paskautininkė. Prieš pradėdama darbą, ji stovyklavo 10 dienų Los Angeles skautų,-čių Milvydo vardo stovykloje ir pravedė užsiėmimus su skautėmis. Jos tėveliai — inž. Eugenijus ir Irena Vilkai, žinomi Los Angeles

Dr. Alma Stočkienė

skautų,-čių veikėjai, ypatingai džiaugiasi savo dukters Almos laimėjimais. Džiaugiasi ir visi Los Angeles lietuviai. (k.)

× **Kazys Bradūnas,** "Draugo" kultūrinio priedo redaktorius, po atostogų jau grįžo į redakcinį darbą ir rengia medžiagą šio šeštadienio kultūriniam priedui. Kazimiera Bradūnienė po operacijos sustiprėjo namie, bet šiuo metu į darbą dar neatėjo, nes dar turi ir toliau gydytis ir reikiamai sustiprėti.

× **Šv. Kryžiaus ligoninės laboratorijos** bus atviros publikos apžiūrėjimui rugsėjo 21 d., sekmadienį, tarp 1 ir 3:30 val. po pietų. Lankytojai galės susipažinti su laboratorijų, medicininės technologijos ir kitų skyrių darbais ir veikla metų bėgyje. Klinikinės laboratorijos 22 kambariai yra vėsinami ir padaro 1.2 milijonus tyrimų per metus. Lankytojai galės išgirsti paaiškinimus ir pasikalbėti su įvairių skyrių specialistais, tą dieną dirbančiais ar bent demonstruojančiais savo profesinę patirtį.

× **Rimo Černiaus** "Lietuvių kalbos pratimai", penktajai klasei arba devintam skyriui ir "Namų ir artimiausios aplinkos žodynėlis" (abiejų knygų antros laidos) jau yra atspausdintos "Draugo" spaustuvėje ir tuoj bus pradėtos platinti. Knygas leidžia LB Švietimo taryba.

× **Izabelė Malakauskienė** iš Waterbury, Ct., grąžino laimėjimo bilietų šakneles ir pridėjo 15 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.

× **F. Mikuckis,** Davis, Cal., prisiuntė bilietų šakneles ir pridėjo 20 dol. auką. "Draugo" parengimų komitetas maloniai dėkoja.

× **Ateitininkų namų valdyba kviečia visus į gegužinę rugsėjo 21 d.** (ne 28 d., kaip buvo ankščiau pranešta), Ateitininkų namų sodyboje, 127 g-vė ir Archer Ave., Lemonte. (pr.)

× **Stasys Druskis** iš Ontario, Kanados, mums rašo: "Siunčiu laimėjimų šakneles ir 10 dol. auką. Dėkoju, kad nepamiršote "Draugo" skaitytojų. "Draugo" aš laukiu kiekvieną dieną ir jį perskaitau nuo pradžios iki galo"... Nuoširdus ašiū už auką ir linkėjimus.

Chicagos miesto bibliotekos Chicago Lawn skyriuje (6120 South Kedzie Ave.) ruošiamų lietuviškų programų planavimo komitetas. Sėdi gen. Lietuvos konsulė J. Daužvardienė, Marija Stankuvienė-Saulaitytė, Nazar H. Tiwana, Elizabeth Woods ir Dana Sved; stovi: Stasys Balzekas, jr., Ha rold Brewer, Marija Krauchūnienė, Danutė Augienė, Marija Gaižutienė, Rima Sidrienė ir Audronė Tamulienė. Pirmo ji vakaronė bus trečiadienį, rugsėjo 3 d., 7 val. vakaro Chicago Lawn bibliotekos patalpose.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Los Angeles** prie lenkų bažnyčios vienas, neseniai atskridęs iš Varšuvos, asmuo, parodė visiems žmonėms atvežtą rusiškai atspaustą atsišaukimą į rusų kareivius. Rašoma, kad lenkų darbininkai reikalauja duonos ir laisvės. Pabrėžiama, kad čia nėra priešai ir ne imperialstas, kurstomas svetimų valstybių, bet darbininkai reikalauja visiems gyvybinio maisto.

— **Leonardas Valiukas,** Los Angeles, Cal., amerikiečių aukštesniosios mokyklos mokytojas, lietuviškais ir profesiniais klausimais pasiskardena amerikiečių spaudoje. Neseniai jo laiškus paskelbė Twin Circle ir National Catholic Register, o dvikalbės aukštesniosios mokyklos programos klausimu pasisakė "Los Angeles Herald-Examiner" dienraštyje ir "Christian Science Monitor". Šie jo pasisakymai sukėlė susidomėjimo mokytojų tarpe, ir autorius gavo daug palankių atsiliepimų.

— **Lietuvių Fronto bičiulių** LosAngeles sambūris, palaikydamas įsigyvenusias tradicijas, literatūros vakarą rengia šių metų gruodžio 6 d., o politinių studijų savaitgalį kitų metų sausio 17-18 d. Abi programos vyks šv. Kazimiero parapijos salėje. Sambūriui šiuo metu vadovauja dr. Zigmas Brinkis.

— **Vladas ir Eleonora Velžai** iš Chicagos nuolatiniam apsigyvenimui atvyko į Californiją ir apsigyveno Santa Monicoje. Čia advokatės praktika verčiasi jų duktė Nijolė, ištekėjusi už dr. L. Trečioko. Vladas Velža yra žymus Lietuvių Bendreuomenės veikėjas, ilgą laiką vadovavęs LB Marquette Parko apylinkei Chicagoje.

— **Washingtone, D. C.,** leidžiamas "Spotlight" įdėjo ilgą John Tiffang straipsnį "Captive Nation Has Roots in Antiquity", kur suglaustai duodamos žinios apie Lietuvos praeitį ir kur primenama prievarta bolševikų okupacijoje.

× **ATEITININKŲ ŠALPOS FONDUI,** nors specialias studijas baigs tik ateinančių metų gale, KLEMENSAS RIMGAUDAS JURAITIS, gyv. Brazilijoje, grąžino visą seniau gautą paramą su žymiu kaupu ir rašo: "tikiu, kad Fondui pinigai reikalingi kitų šelpimui, taip pat išreiškiu įsipareigojimą, kad baigęs ir pradėjęs dirbti, pagal galimybę — remsiu savo aukomis kilnų Fondo darbą". Fondas reiškia Juraičiui nuoširdžią padėką. Būtų gera, kad ir kiti panašiai pasielgtų.

VOKIETIJOJE

— **Išvežtųjų minėjimas Hamburge.** Susirinko paminėti išvežtųjų lietuviai, latviai ir estai į Šv. Petro bažnyčią Hamburgo centre. Kasmet ji minėjimo dieną būna pilna. Ateina ir kitataučių, nes kvietimai siunčiami konsulatams, žymesnėms organizacijoms ir paskiriems veikėjams.

Bažnyčioje buvo ekumeninės pamaldos — mišparai. Pradžia buvo labai jaudinanti. Presbiterijoje už priekinio altoriaus sėdėjo Collegium Musicum orkestras ir išsirikiavęs Šv. Petro bažnyčios choras, garsus ne vien Vokietijoje, bet ir užsienyje. Jis, vadovaujamas prof. Hans-Ulrich von Kameke ir lydimas minėto styginio orkestro, giedojo Schuberto Kyrie ir Gloria. Visi tikintieji išgyveno čia savo praeities gražias ir vėlyvesnio gyvenimo tragiškas valandas. Muzika taip visus paveikė, kad ne vienas klausytojų verkė.

Žodį visiems tarė kun. J. Šarka, nukreipęs žvilgsnį į mūsų pamaldų tikslą: maldą už persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, už išvežtuosius, pavergtuosius, nuskriaustuosius bei pažemintuosius. Paskiau buvo meldžiamasi, skaitomos psalmės, lekcijos, evangelija. Skaitė estų dr. Eduard Kagi, latvių — Augusts Kelle, lietuvių — Vaclovas Šarka, vokiečių — Karl Felgendreher ir msgr. dr. Ludwig Marizy. Pastarasis pasakė ir pamokslą pastovios taikos tema. Visi giedojo ir meldėsi iš specialiai atspausdintų lapelių. Pamaldos baigėsi palaiminimu, kurį suteikė pastorius Karolis Felgendreheris su kitais bendradarbiais. Pabaigoje buvo sugiedota giesmė "Tave, Dieve, mes garbiname ir šloviname".

Paskiau formavosi procesija prie paminklo žuvusiems Pirmo jo karo metu. Kelias nebuvo tolimas net seneliams, nes paminklas yra Rotušės aikštėje. Išsirikiavo daugiau kaip šimtas. Priekyje ėjo vėlavnešiai su lietuvių, latvių, estų ir vokiečių vėliavomis. Dvi jaunos tautiniais drabužiais pasipuošusios moterys nešė vainiką žuvusiems už tautų laisvę ir žmonių pagrindines teises. Tokio pobūdžio eitynes pabatliečiai suorganizavo pirmą kartą Hamburge. Filmavo ir fotorgafavo savieji ir svetimieji. Prie paminklo buvo iškilmingai padėtas vainikas su visų trijų Pabaltijo kraštų valstybių kaspinais — vėliavų spalvomis. Visos keturios vėliavos palinko prie paminklo ir padedamojo vainiko, ir susirinkusieji atidavė pagarbą žuvusiem. Žodį tarė pabaltiečių atstovas. Sugiedoti himnai šia tvarka: Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Lietuviams čia atstovavo kun. V. Šarka, Iz. Sragauskis, J. Valaitis, M. Normantaitė.

Šį kartą pamaldos ir vainiko uždėjimas buvo paskelbtas plakatais ir spaudoje.

— **F. Skėrio straipsnis apie Jonines.** Lietuvos vokiečių V. Vokietijoje leidžiamasis "Die Raute" Nr. 3 išspausdino kun. F. Skėrio stambų straipsnį apie lietuviškas Jonines.

— **Vokietijos Lietuvių Bendruomenės** tarybos rinkimai įvyks lapkričio 22 korespondenciniu būdu.

ARGENTINOJ

— **Kazimieras Salučka,** 84 metų amž., mirė Florensio Varela vietovėje. Velionis buvo kilęs iš Uteikių km., Pasvalio valsč., Biržų apskr. Argentinoje darbavosi kaip kalvis. Liko žmona Elzė Brazinskaitė Salučkienė, duktė Juana de Martinez su vyru Francisco, anūkai Jurgis ir Mabel Gabriela. Lietuvoje liko sesuo, Š. Amerikoje brolis su šeimomis. Palaidotas F. Varela kapinėse.

PAS LATVIUS

— **Latvių pabėgėlių skaičius:** Amerikoj gyvena 35,000, Australijoj 19,000, Britanijoj 8,000, Kanadoj 8,000, Vakarų Vokietijoj 2,000. Yra dar latvių nemažai ir Švedijoj.

"Draugo" gegužinės darbininkės iš k.: Konstancija Repšienė, vyriausia virtuvės šeimininkė, Marija Krauchūnienė, Marija Kuprienė, Eleonora Radvilienė. Nuotr. V. Rimšelio

CHICAGOS ŽINIOS

MENO PARODA

Apie 30 tapybos, skulptūros darbų ir kilimų, sukurtų vieno iš pirmaujančiųabstrakto dailininkų — L. Nierman, yra išstatyti meno parodoje Mokslo ir pramonės muziejuje, Chicagoje. Paroda vyks iki rugsėjo 30 d.

PARALYŽUOTAS KAPELIONAS

Automobilio nelaimėje 1949 m. sužeistas jaunas, tik 1948 m. įšventintas, kun. Tomas Obrycki yra paralyžuotas ir dabar. Little Company of Mary ligoninė priėmė jį nuolatiniu kapelionu. Pasilikdamas vežiojamoje kėdėje, jis aukoja šv. Mišias, lanko ir guodžia ligonis. 1960 metais jam suteiktas prelato titulas. Jis 1958 m. nukeliavo į Romą ir Liurdą.

ZOOLOGIJOS "SENIS"

Seniausias gyvis Lincoln parko, Chicagoje, zoologijos sode yra Afrikos krokodilas, turįs 40 metų.

IEŠKO MUZIKŲ

Chicagos parkų distrikto orkestras ieško muzikų. Jų tikrinimas ir priėmimas vyks rugsėjo 8 ir 15 d. nuo 4 v. iki 9 v. v. Jefferson Parke, 4822 N. Long Ave.

VAIKŲ SKIEPIJIMAS

Illinois įstatymai reikalauja, kad visi mokyklas lanką vaikai būtų įskiepyti. Dabar paskelbtas terminas. Kurie vaikai iki spalio 15 d. nebus skiepyti, negalės lankyti mokyklų Chicagoje.

JAUNIMO TRAGEDIJA

Chicagos šiaurinėj daly apie 20 mylių tęsiasi turtingų žmonių gyvenvietės, kur šeimos metinės pajamos vidutiniškai yra 60,000 dol. Jaunimas čia auga prabangoj, kai kurie net važinėja brangiais Mercedes automobiliais. Tačiau čia per 17 mėnesių, baigiant praeita vasara, 28 jaunuoliai nusižudė. JAV-se 1977 m. nusižudė 1,871. Per metus jaunuolių nusižudymas JAV-se padidėjo 20%, o palyginus su 1950 m.

RINKA STOTY

Pietinėje Chicagos daly esantis uždarytas Dearborn stoties pastatas planuojamas paversti supermarketu ir įstaigų patalpomis. Pertvarkymas kainuos apie 2 mil. dol. Numatoma darbus pradėti pavasarį, o už metų jau pastatas bus atidarytas nuomavimui.

DAUGĖJA NUSIKALTIMAI

Didžiųjų nusikaltimų šiais metais Chicagoje jau buvo 117,746, 5.2% daugiau negu pernai šiuo metu. Ypač padaugėjo apiplėšimai — jų buvo 9,759, bet kiek sumažėjo nužudymai, automobilių vogimas ir moterų užpuolimai.

APGROBĖ ŠEIMĄ

Iš šalpos gyvenusi Cobb šeima nusprendė iš New Castle, Pa., vykti į Chicagą darbo ieškoti. Walter ir Linda Cobb, abudu 29 m., su trimis vaikais 2 — 11 m. amžiaus. Sunkvežimiu rugpiūčio 19 d. išvyko į Chicagą. Sustojo Indianos greitkely poilsio vietoj. Čia jie buvo apgrobti — dingo jų drabužiai, maistas, plokštelių rinkinys, televizija. Naktį atvykę į Chicagą, sustojo pas Walter Cobb motiną, bet savininkas neleido ten su vaikais pasilikti. Persikėlė į motelį, bet greit išsibaigė jų turėti iš šalpos 200 dolerių ir jie buvo priglausti Išganymo Armijos. Walteris yra dažytojas, bet pradžiai kreipėsi pagalbos į šalpos įstaigą.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v.
Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

LIK SVEIKAS

Raisa URBONIENĖ atlieka pramogines dainas, kurias sukūrė kompozitorius B. GORBULSKIS.

Garso režisorius Paulius Jasiukonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California.

Kaina su persiuntimu $8.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DENGIAME IR TAISOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite
ARVYDUI KIELAI
Tel. — 434-9655

JURGIS GLIAUDA

BAUSMĖ

Novelių rinkinys

Turinys: Garbės vartai, viena diena pensininkės Stankuvienės gyvenime. Velykinis triptikas: amžinoji verdenė, prarastas džiaugsmas, Velykų kolūkis, bausmė, Kedro riešutėliai.

NIDOS knygų klubo leidinys 1980 m., 150 pusl. Kaina su persiuntimu $8.85. Illinojaus gyv. dar prideda 48 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija

BRONIUS KVIKLYS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

"Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir palikti ateities kartoms galimai tikresnį ir neiškreiptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškų religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę"—tai kaip rašo autorius knygos įvadoje.

Leidinys gerai paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyvų ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išeivijoje. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuvė. Spausdino MORKUNO spaustuvė. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu **$21.50.** Illinois gyventojai dar prideda $1.20 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629